

CREDINȚA STRĂBĂUNĂ

REVISTĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ALBA IULIEI ♦ Anul XXVIII ♦ Nr. 6 (387) ♦ IUNIE 2018

◆ Pelerinaj cappadocian (VI) Hierapolis

De la Kusadași la Pamukale sunt câteva sute de km. Deși suntem într-o zonă deluroasă, agricultura e la fel de bine dezvoltată ca în zonele litoralului. Cu toate acestea, zonă este foarte săracă.

» Pagina 4

◆ Sărbătoarea grâului și Sfântul Apostol Bartolomeu

Pentru viața satului românesc, grâul este considerat a fi materia de bază, pentru că din el se prepară pâinea, un aliment esențial nu numai din punct de vedere gastronomic, ci și religios.

» Pagina 5

◆ Din viața eparhiei

- ◆ Binecuvântarea sediului Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Unirea” al județului Alba
- ◆ Șapte ani de slujire jertfelnică și misiune rodnică a Părintelui Arhiepiscop Irineu în Eparhia Alba Iuliei
- ◆ Conferințe pastoral-misionare, în Arhiepiscopia Alba Iuliei

Paginile 2-3

◆ Varia

- ◆ Inima, starea de jertfă a preotului
- ◆ Un rege african s-a convertit la Ortodoxie și a primit Taina Sfântului Botez, în Sfântul Munte Athos
- ◆ Munții sunt simbolul înălțării și desăvârșirii omului?
- ◆ Sfântul Ierarh Nichifor Mărturisitorul

Pagina 7

Zi de emoție și bucurie pentru copiii din așezămintele sociale ale Eparhiei Alba Iuliei

Într-o frumoasă tradiție, susținută și binecuvântată de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu, toți copiii din așezămintele sociale și centrele educaționale ale Eparhiei noastre poposesc în Alba Iulia – Cetatea Marii Uniri – pentru a trăi împreună momente pline de emoție și de bucurie, cu prilejul sărbătoririi Zilei Internaționale a Copilului (1 iunie). În contextul Centenarului Marii Uniri, în acest an, evenimentul s-a desfășurat sub genericul „Ziua Copilului în culori. 1 iunie – Alba Iulia – Capitala Copiilor, Capitala Străjerilor Unirii”. Proiectul a presupus o succesiune de pregătiri prealabile pentru fiecare centru social în parte. Astfel, grupurile de copii și-au ales un nume special și și-au alcătuit câte un blazon care a fost așezat pe tricolorul românesc. Purtându-l cu demnitate și cu mândrie până în capitala de suflet a românilor, acesta a devenit semnul identității lor naționale, responsabilizându-i să-și iubească țara și să păzească hotarele patriei.

Începând cu ora 10:00, așezați frumos în Catedrala Reîntregirii, cei aproximativ 1.000 de copii, îmbrăcați în costume tradiționale și etalându-și stindardele tricolore, s-au rugat împreună cu Părintele Arhiepiscop Irineu, aducând mulțumire

lui Dumnezeu pentru binefacerile revărsate asupra tuturor. După slujba de *Te-Deum*, Arhiepiscopul nostru a rostit o deosebită cuvântare în care a prezentat istoria, simbolismul și importanța tricolorului nostru românesc. Înaltpreasfinția Sa a oferit numeroase exem-

ple ce ilustrau entuziasmul mulțimilor care se îndreptau, în 1918, spre Alba Iulia, având în frunte drapelul național, sub semnul căruia unii dintre înaintașii noștri au plătit prețul sângelui. Atmosfera plină de culoare a acestor zile sfinte poate fi resimțită încercând să

înțelegem ferventa dorință dintotdeauna a românilor de a trăi, toți împreună, într-o singură țară.

În finalul cuvântului rostit cu acest prilej, Chiriarhul Alba Iuliei a spus: „Educația creștină și patriotică este necesară în familie, în școală și în Biserică. Părinții, profesorii și preoții au datoria să insuflă copiilor și tinerilor imboldul de a fi credincioși și virtuoși, în mijlocul unei societăți secularizate și degradate. Dar, pe lângă credință și evlavie, este folositor să le sădăm în suflete patriotismul luminat, fiindcă numai așa vor putea ei contribui efectiv la binele neamului nostru românesc. Filosoful grec Epictet spunea: «Conducători ai cetății, nu vă îngrijiți de construirea cetății! Construiți mai întâi oameni și toate se vor rezolva de la sine». Înțelegem, deci, cât de importantă este formarea spiritual-morală și patriotic-cetățenească. O astfel de formare au avut sfinții români și elitele autohtone, a căror educație era bazată pe credință și cultură, pe responsabilitate și comuniune. Iată, dragi copii, modelele adevărate pe care trebuie să le urmați în acest veac al zeităților false”.

CIM
VIK

Pr. Oliviu Botoi

» continuare în pag. 2

Cuvântul ierarhului

Conștient de locul tău și de talantul tău

Societatea modernă subscrie la filozofia care spune: „Du-te atât de departe cât poți. Nu fi satisfăcut până nu ajungi la vârf. Tu meriți ce este mai bun”. Dar Sfânta Scriptură ne spune să nu avem o părere prea înaltă despre noi înșine. Mândria și ambiția noastră, atracția de a fi numărul unu ne pot determina să ne întindem prea mult. Ele ne vor duce la prăbușire, căci „mândria merge înaintea nimicirii, iar gândul cel rău înaintea căderii” (Pilde 16, 20). Cine se așază singur sus, acela își găsește singur căderea. „Tot cel ce se înalță pe sine va fi smerit” (Lc. 18, 14). Sfântul Grigorie Teologul îndeamnă: „Nu te ridică la înălțime, ca să nu cazi în adâncime”. De fapt, năzuința spre înălțare este totdeauna năzuință spre înjosire.

Scriitorul englez William Shakespeare a ilustrat această tendință a ființei umane în piesa sa *Richard al III-lea*. Ea ne prezintă istoria unui om din înalta nobilime britanică. În fond, acesta avea bogăție și putere mare datorită fratelui său care era regele țării.

Cu toate acestea, nu era satisfăcut. Se uita cu ochi invidioși la tron și nimic în afara purtării coroanei nu-l mai putea satisface. Astfel că s-a hotărât să pună mâna pe ea. Pe măsură ce se desfășoară piesa, Richard este implicat din fărâdelege în fărâdelege, ba chiar și în crimă. El își atinge ținta și se încoronează singur ca rege. Însă oamenii de bine ai Angliei se ridică împotriva lui într-o mare revoltă. Armatele mărșăluiesc una împotriva celeilalte, și Richard al III-lea este ucis în lupte. Tocmai premiul după care a alergat cu atâta patimă l-a distrus. El se ridicase prea sus.

Cine vrea să cunoască din experiență neliniștea zdrobitoare e destul să fie mândru și atunci el va purta iadul cu sine, adică tendința spre simțământul chinuitor al respectului pe care niciodată nu-l poate dobândi. Cel ce se îngâmfă singur este disprețuit de lume, iar cel ce se înjosește din inimă în fața tuturor este iubit de toți. Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Mândria este mama viciilor, din pricina căreia și diavolul s-a făcut diavol, nefiind astfel

mai înainte”. Mândria este o adevărată catastrofă spirituală, care distruge tot ceea ce omul poate câștiga prin cele mai mari eforturi. Mândria l-a prăbușit pe Lucifer din cer, iar Adam din mândrie a pierdut raiul. De aceea, se spune în popor că „truția e trâmbița căderii”.

Poate, vreunul dintre noi a fost prins cumva în cercul periculos de a gândi că merită mai mult și mai bine. Toți trebuie să fugim de pericolul de a fi nemulțumiți de locul în care ne-a pus Dumnezeu spre a ne împlini rostul. Iată de ce este bine să avem mereu în minte îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „Prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia din voi să nu cugete despre sine mai mult decât trebuie să cugete, ci să cugete fiecare spre a fi înțelept precum Dumnezeu i-a împărțit măsura credinței” (Rom. 12, 3). Aceste cuvinte ne vor ajuta să nu ne supraestimăm, să nu ne întindem prea mult, fiind conștienți de fragilitatea ființei noastre. Poetul creștin Traian Dorz (†1989) scrie: „Ce suntem noi, Doamne? – umbră și părere, / Un suspin de-o clipă,

iar apoi tăcere! / Ce curând ne crește și ne ia pământul, / Izvorâm ca apa și plecăm ca vântul”.

Este păcat să spună cineva că este fără niciun talant, pentru că Dumnezeu îi dă fiecăruia om un talant. Credem că Tatăl ceresc îi oferă fiecăruia atâtea puteri și mijloace câte pot încăpea în natura lui și câte îi sunt necesare pentru atingerea scopului suprem. Cel ce își zice sieși că este fără talant acela ori nu recunoaște darurile lui Dumnezeu, ori așteaptă altul mai mare – unul de prisos –, ori din cauza nepăsării sale a pierdut și ceea ce a primit de la Dumnezeu. Sfântul Isaac Sirul spune pe bună dreptate: „Cine e lenș în ceva din cele mici care se referă la el, să nu crezi despre unul ca acesta că se va distinge în cele mari”. Într-adevăr, o slujbă inferioară nu-l va înjosi niciodată pe omul superior.

† IRINEU
Arhiepiscop al Alba Iuliei

Sinaxarul lunii Iunie

Sfântul Ierarh Ghelasie de la Râmneț

Sfântul Ierarh Ghelasie s-a născut în veacul al XIV-lea, mai întâi că sihastru pe valea pârâului Râmneț din Munții Apuseni și, apoi, ca egumen al Mănăstirii Râmneț, având o viață duhovnicească îmbunătățită și învrednicindu-se încă din tinerețe cu darul facerii de minuni. Era originar din partea locului, iar în tradiția zonei se spune despre Cuviosul Ghelasie că avea ucenici cu care împreună se ruga și postea, săvârșind sfintele slujbe cu mare osârdie și frică de Dumnezeu. Pe tot parcursul săptămânii, Cuviosul Ghelasie nu primea mâncare, îndesulându-se numai cu Preacuratele Taine. Ziua mergea cu ucenicii la ascultare, iar noaptea făcea priveghere și săvârșea Sfânta Liturghie. Numai sâmbătă și duminică mânca împreună cu călugării la trapeza mănăstirii.

Acest cuvios sihastru era, de asemenea, un mare părinte duhovnicesc al locuitorilor din Munții Apuseni, precum și al sătenilor din Țara Moților. În posturi îi cerea pe toți sihaștrii ce se nevoiau în peșteri de piatră, rugându-se împreună cu dânșii. Apoi cobora la mănăstire, unde îl așteptau credincioșii din împrejurimi. La fericitul Ghelasie veneau și mulți bolnavi, mai ales cei stăpâniți de dureri necurate, și cu rugăciuni-

le lui se vindecau, căci avea mare dar de la Dumnezeu. Odată, în timp ce aduna fânul împreună cu ucenicii în poiana mănăstirii și fiind arșiță mare, încât toți sufereau de sete, Cuviosul Ghelasie a început să se roage și îndată a aflat un izvor cu apă. Acest izvor de apă rece se vede până în zilele noastre și poartă numele *Izvorul Cuviosului Ghelasie*. Mulți săteni folosesc această apă pentru sănătate și binecuvântare.

Tot din tradiția locului aflăm că Sfântul Ghelasie și-a cunoscut dinainte sfârșitul, în vreme ce se afla în aceeași poiană a mănăstirii. Rugându-se mult, și-a chemat ucenicii, poruncindu-le să trăiască în desăvârșită dragoste, să iubească Biserica și să fugă de beție, desfrâu și de tot păcatul. Apoi, îmbrățișându-i pe toți, și-a dat sufletul în mâinile lui Hristos. Se spune că, în ceasul când cobora asinul de pe munte cu trupul Sfântului Ghelasie, au început clopotele de prin sate să sune singure. Apoi, fiind plâns de ucenici, a fost îngropat lângă zidul bisericii, continuând a săvârși minuni și după moarte.

În data de 20 iunie 1992, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât canonizarea oficială a Sfântului Ghelasie, pomenirea lui având loc la data de 30 iunie a fiecărui an.

TRADIȚII ROMÂNEȘTI ÎN LUNA IUNIE

» continuare în pag. 5

Sărbătoarea grâului și Sfântul Apostol Bartolomeu

Etnograful ieșean Marcel Lutiuc este de părere că „țărânu manifestă pentru pământ o atracție care confirmă versivitatea biblică, potrivit căreia corpul a fost zidit de către creator din țărână. După mentalitatea țărânului, pământul e hărăzit lui, iar el e sortit pământului. Pământul e bunul suprem, e însăși viața țărânului și rațiunea lui de a fi. Omul de la țară nu-și sprijină nădejdea pe stat, nici pe societate, ci numai pe Dumnezeu și pe pământul lui”. Pe lângă acest aspect trebuie să mai precizăm faptul că la sat, cultivarea pământului este însoțită în permanență de anumite acte cultice, cum ar fi binecuvântarea holdelor, a recoltelor și a tuturor surselor de hrană vegetală sau animală. Mai mult decât atât, în mediul rural, troițele păzesc fântânile, ogoarele și potecile. Toate aceste credințe și acte cultice nu fac decât să evidențieze legătura dintre rugăciune și acțiune, dintre om și Dumnezeu, dintre lumea văzută și cea nevăzută. Pe acest șablon se pliază una dintre sărbătorile

populare ale lunii iunie, mai precis Sărbătoarea grâului, ce se află în strânsă legătură cu cinstirea Sfântului Apostol Bartolomeu sau, după forma populară, Vartolomeu. Nu degeaba, în viața satului românesc, această sărbătoare agrară mai este cunoscută și sub numele de „Bartolomeu sau Vartolomeu grâului”.

În tradiția populară, luna *Cireșar* este perioada în care țărânu supraveghează recoltele, face prognoze și respectă anumite obiceiuri și credințe de factură religioasă și nu numai, menite să influențeze în sens pozitiv fenomenele meteorologice atât de necesare evoluției culturilor agricole. Astfel, agricultorii dedică un respect aparte sfinților care protejează lanurile de grindină, de furtuni și de secetă. Acești „sfinți mărunți” (cum sunt numiți în popor protectorii recoltelor) din luna iunie sunt considerați a fi: Sfântul Apostol Bartolomeu (11 iunie), Sfântul Cuvios Onufrie cel Mare (12 iunie), Sfântul Prooroc Elisei (14 iunie) și Sfântul Apostol Iuda (19 iunie).

LUNA IUNIE ÎN ISTORIE

4 iunie 1920: A fost semnat Tratatul de la Trianon, Franța;
5 iunie 1461: Domnitorul Ștefan cel Mare al Moldovei a întreprins prima sa incursiune în Transilvania;
9 iunie 1848: A avut loc începutul revoluției pașoptiste în Muntenia;
14 iunie 1818: S-a născut Vasile Alecsandri, poet, dramaturg, om politic român și redactor al revistei „România literară”;
15 iunie 1889: A decedat Mihai Eminescu, marele poet, prozator și jurnalist român;
20 iunie 1891: A trecut la cele veșnice Mihail Kogălniceanu, om politic originar din Moldova, gazetar, scriitor, creierul Unirii Principatelor Românești;
28 iunie 1358: Datează primul privilegiu comercial cunoscut în spațiul românesc, acordat negustorilor brașoveni;
28 iunie 1881: A ieșit de sub tipar reeditarea *Evangheliei cu învățătură sau Cazania*, cea mai de seamă carte tipărită de către diaconul Coresi.

» continuare din pag. 1

Zi de emoție și bucurie pentru copiii din așezămintele sociale ale Eparhiei Alba Iuliei

În continuare, în acordurile Fanfarei Centrului de Cultură „Augustin Bena” Alba, copiii s-au îndreptat spre esplanada de lângă Poarta a IV-a a Cetății Alba Carolina. Aici, aranjați fiind în cercuri concentrice și având în mijloc trasată harta României, și-au dat frățeste mâinile, prinzându-se într-o mare horă a Străjerilor Unirii. După intonarea imnului și a cântecului *Măi române, româneș*, pe pașii de horă, mulțimea de copii s-a apropiat într-o mare îmbrățișare de granițele țării, în mijlocul căreia se afla un uriaș steag tricolor, alcătuit din baloane roșii, galbene și albastre. Pe sunetele triumfale ale Fan-

farei, marele tricolor a fost înălțat în văzduh, zburând spre cer și ducând odată cu el curatele gânduri și dorințe ale copiilor, legate de patria română.

Răspunsurile pline de curaj și de forță inocentă ale celor mici, ce au fost oferite unor întrebări existențiale, ne încredințează că având credință în Dumnezeu și păstrând toate ingredientele Legii românești, vom rămâne pe mai departe un popor unit și binecuvântat de „Împăratul neamurilor” (Apoc. 15, 3). Într-un glas angelic, răsuna emoționant cuvintele: „Cum stai tu în fața friicii? – *Capul sus, privirea sus!* / Unde vrei tu să ajungi? – *Sus,*

sus, cât mai sus! / Ce faci când visu-i năruit? – *Genunchii jos, inima sus!* / Dar când ura te doboară? – *Las iertarea să mă învie!* / Ești prea mic? – *Nu! Am inima mare!* / Ești prăbușit la pământ? – *Nu! Învăță să zbor!* / Unde vrei tu să ajungi? – *Sus, sus, cât mai sus!*”. După aceste momente pline de semnificații simbolice și pătrunse de firav fior, copiii au avut parte de o agapă creștină, unde au avut prilejul să se apropie mai mult unii de alții și să își împărtășească reciproc trăirile pe care le-au simțit în capitala unității naționale a românilor.

✍ Pr. Oliviu Botoiu

Binecuvântarea sediului Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Unirea” al județului Alba

Vineri, 8 iunie a.c., la sediul Inspectoratului pentru Situații de Urgență din județul Alba a avut loc inaugurarea noilor spații ale edificiului instituției, după realizarea unor ample lucrări de mansardare și de reabilitare a clădirii, ocazie cu care a fost organizat și un ceremonial militar.

Printre invitații acestui eveniment deosebit s-a numărat și

Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu, care în debutul festivității a rostit un vibrant cuvânt prin care a elogiat misiunea jertfelnică a salvatorilor. În finalul cuvântării, Ierarhul nostru a spus: „Cei care lucrează în cadrul acestei nobile instituții e bine să aveți la prezidiul misiunii nobile cuvintele «Per aspera ad astra» – *Prin nevoițe ajungi la stele*. Să

fiți conștienți că neamul acesta vă prețuiește, cunoscând importanța misiunii pe care o prestați, îi zic importantă pentru că este o prelungire a lucrării salvatoare a lui Hristos, adică a lucrării de jertfire pentru semenii, și îi zic nobilă pentru că nimic nu-i mai important sub soare decât să lucrezi pentru societatea umană și pentru ființa umană. Aceasta o faceți dumneavoastră, manifestând respectul pentru demnitatea umană, filantropia și solidaritatea față de semenii aflați în accidente, calamități, dificultăți și tragedii”.

După rostirea alocațiunilor de către gazde și invitați, a avut loc un moment de rugăciune, în care Arhiepiscopul nostru a oficiat slujba de binecuvântare a spațiilor inaugurate.

✍ Ștefan Bretoiu

Prima ediție a evenimentului „Vânătoare de comori”, în municipiul Aiud

În ziua de 7 iunie a.c., în municipiul Aiud, a avut loc prima ediție a evenimentului intitulat în mod sugestiv „Vânătoare de comori”. Activitatea a fost organizată de către Protopopiatul Ortodox Aiud și instituțiile de învățământ din localitate: Colegiul Național „Titu Maiorescu”, Colegiul Tehnic, Școala Gimnazială „Ovidiu Hulea”, Școala Gimnazială „Axente Sever” și Școala Gimnazială „Demetriu Radu” din Rădești, bucurându-se de participarea multor elevi, interesați să descopere noi comori în orașul lor.

Ediția din acest an a „Vânătoriilor de comori” a debutat în par-

cul municipal Aiud, unde tinerii participanți au fost împărțiți în 12 grupe, fiecare echipă având sarcina să descopere, în urma unor indicii plasate strategic, câte un obiectiv relevant din localitate: Primăria Municipiului Aiud, Biblioteca, Spitalul municipal, Detașamentul de Pompieri Aiud, Catedrala Ortodoxă „Sfinții Trei Ierarhi”, Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, Așezământul Social „Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul”, Casa de tip Familial „Sfântul Ioan Botezătorul”, Schitul „Înălțarea Sfintei Cruci”, Muzeul de Științe ale Naturii, incinta Cetății Aiudului și magazinul „Media Paper”. Odată

descoperite, aceste locații au oferit noi surprize elevilor, care timp de o oră și jumătate au avut ca sarcină să împlinească anumite provocări interesante, îndrumați de voluntari și de organizatori. Apoi, tinerii s-au întors la filigoria din parc, au analizat provocările fiecărei echipe și au evidențiat „comoara” pe care au descoperit-o în urma îndeplinirii sarcinilor.

Inițiativa acestui demers a avut-o doamna profesoară Laura Popa, directorul Școlii Gimnaziale „Demetriu Radu” din Rădești, care a moderat evenimentul, iar la final a împărțit diplome de participare elevilor. Astfel de activități sunt bine receptate în rândul tinerilor, încurajând spiritul de echipă, de competitivitate și demonstrând că timpul liber poate fi fructificat într-un mod interesant și plăcut. Evenimentul s-a bucurat de un succes deosebit, constituind o bază solidă pentru următoarele ediții, care vor cuprinde trasee mai lungi și provocări mai dificile și mai complexe.

✍ Pr. Nicolae Aloman

Șapte ani de slujire jertfelnică și misiune rodnică a Părintelui Arhiepiscop Irineu, în Eparhia Alba Iuliei

Începutul celui de-al doilea deceniu al veacului prezent aducea providențial un nou chiriarh pe scaunul vlădicesc al vechiului Bălgrad. În binecuvântata zi de duminică, 5 iunie 2011, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a fost instalat în demnitatea de Arhiepiscop al Alba Iuliei. Încă de la începutul încredințării acestei nobile responsabilități, Ierarhul nostru slujește cu dragoste poporul lui Dumnezeu din județele Alba și Mureș și veghează cu înțelepciune asupra statorniciei Bisericii strămoșești.

În cei șapte ani de arhipăstorie de până acum, Părintele Arhi-

episcop Irineu a împlinit la superlativ misiunea arhierescă, ostentiv, cu timp și fără de timp, atât pentru creșterea duhovnicească a păstoriților și pentru dinamizarea vieții bisericești din parohii, cât și pentru dezvoltarea instituțională eficientă și funcționarea optimă a structurilor organizatorice ale Eparhiei de Alba Iulia. Roadele muncii Arhipăstorului nostru răspund numeroaselor nevoi spirituale, sociale și culturale ale societății actuale.

La acest ceas aniversar, pus sub semnul cifrei deplinătății și perfecțiunii, în care însușirea trinitară a Divinului se suprapune pes-

te cele patru puncte cardinale ale Pământului, suntem încredințați pe deplin de faptul că întreaga lucrare a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu le-a unit pe cele lumești cu cele dumnezeiești. Ne dorim ca și de acum înainte, sub părinteasca povătuire a Chiriarhului nostru, să înțelegem rostul lumii în care trăim și să ne apropiem tot mai mult de Dumnezeu Cel viu.

Întru mulți ani de rodnică arhipăstorie!

Permanența Consiliului eparhial

Conferințe pastoral-misionare, în Arhiepiscopia Alba Iuliei

În Arhiepiscopia Ortodoxă Alba Iulia, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, în această perioadă, în cele 10 protopopiate, s-au desfășurat conferințele pastoral-misionare semestriale la care au participat toți preoții parohii, stareții și starețele, precum și duhovnicii așezămintelor monahale din cele 2 județe ale Eparhiei. Având în vedere tematica planului cadru a *Anului omagial al unității de credință și de neam*, conferințele s-au desfășurat sub genericul *Identitatea și unitatea spirituală și națională a românilor*. În

cadrul acestora, preoții au susținut referate în care au evidențiat trei aspecte referitoare la tema propusă.

În primul rând, au fost prezentate aspecte legate de unitatea de credință și de neam a românilor, pornind de la creștinismul primelor veacuri și etnogeneza poporului nostru. De asemenea, a fost subliniat rolul Bisericii și al păstorilor sufletești ca sfinți ai vieții de obște, amintindu-se și de aspirațiile de unitate națională ale culturii bisericești.

În a doua parte a referatelor, slujitorii Sfintelor Altare au abordat

chestiunea identității naționale și a conștiinței eclesiale românești, evidențind fundamentele identității noastre etnice și spirituale, precum și ideea de conservare și întărire a conștiinței eclesiale a românilor. Totodată, a fost amintit raportul dintre Biserică și Stat în realizarea unității naționale.

În final, preoții slujitori au prezentat în referatele lor provocările pastorale din societatea multiconfesională și multiethnică, având ca punct de pornire curentele filosofice și ideologice politicii seculare. De asemenea, au abordat aspectul eterogenizării etnice și confesionale contemporane, cel al cosmopolitismului actual și cel al fenomenului migraționist.

După încheierea prelegerilor și a discuțiilor pe marginea acestor teme, Arhipăstorul nostru i-a îndemnat pe preoți să fie permanenți în slujba poporului, dându-se cu întreaga ființă pentru binele și propășirea neamului românesc.

Pr. Eugen Moldovan

Moment festiv pentru absolvenții promoției 2018 a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Sâmbătă, 9 iunie a.c., Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a participat la festivitatea de absolvire a studenților promoției 2018 a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Evenimentul a debutat la ora 9:00 cu o entuziastă paradă a studenților pe traseul Casa de Cultură a Studenților – Poarta I – Poarta a III-a – Piața Cetății. De la ora 10:00, în această piață, au fost roșite mesajele autorităților județene și locale, precum și discursurile festive. Cu acest prilej, Ierarhul nostru a adresat un îndemn duhovnicesc tuturor studenților, spunând:

„În cadrul acestei festivități, care se vrea un corolar al studiilor

academice, vreau să pun la sufletul absolvenților un întreg îndemn. Acesta poate să reprezinte cheia de aur, prin care ei, în viitor, vor deschide ușa succeselor și frumozelor împliniri. În primul rând, va îndemna să citiți Evanghelia, care este singurul mesaj al mântuirii lumii, singura cale ce duce la eliberarea și pacea omului. Din Evanghelie aflăm că de Hristos – Logosul Creator, Dumnezeuul întrupat în istorie, depinde nu numai efemera noastră existență pe acest pământ, ci însăși veșnicia noastră întreagă. În al doilea rând, va îndemna să vă ozonați ființa cu rugăciunea, în care să se reverse căldura inimii și vibrația fapturii voastre. Rugăciunea ilumi-

nează, înviează, vivifică și dă o excelentă orientare omului, precum spunea Fericitul Augustin: «Cine se roagă bine, știe să trăiască bine». În al treilea rând, va îndemna să fiți atenți la unica viață pe care Dumnezeu v-a dat-o, din care nu trebuie să faceți nici comedie, nici tragedie. Viața umană nu trebuie trăită ca o agreabilă strecurare printre ani și zile, ci ca o misiune de îndeplinire, ca o datorie de restituit Celui Care ne-a creat și ne proniază. O viață ancorată în Dumnezeu este o viață de biruință. Toate aceste lucruri le-au împlinit părinții și strămoșii noștri, care s-au încununat cu virtuți precum evlavia curată, simțul măsurii și omenia pilduitoare, fapt ce l-a făcut pe genialul Petre Țuțea să zică: «Poporul român este una din minunile lui Dumnezeu, în marșul Său pe pământ».

La finalul ceremoniei, tinerii prezenți în Piața Cetății din Alba Iulia au depus jurământul. Mai apoi, rectorul Daniel Breaz i-a proclamat absolvenții Promoției 2018 a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

Eugen Băraian

Evenimente

Evenimente cultural-artistice în protopopiatul Reghin

Cenaclul „Lumină Lină”, în parohia Râpa de Jos

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, la începutul acestei luni, în parohia Râpa de Jos, a avut loc un eveniment deosebit: un spectacol extraordinar susținut de Cenaclul „Lumină Lină” condus de către părintele Cătălin Dumitrean, consilier mass-media al Mitropoliei Ardealului.

În deschiderea recitalului, pe scenă au urcat membrii corului „Ecclesia”, al preoților din protopopiatul Reghin, care au interpretat cântece religioase. La eveniment au participat numeroși invitați și localnici, îmbrăcați toți în costume populare tradiționale ale zonei, care cu emoție în suflete au interpretat, împreună cu membrii Cenaclului, cântece patriotice, preluate de la Cenaclul „Flacăra” și readuse spre ascultare de Cenaclul „Lumină Lină”. Între cântece au avut loc recitaluri de poezii adecvate momentului într-o liniște deplină.

Un moment aparte în cadrul spectacolului a fost realizat de către părintele Doru Gheaja de la Alba Iulia, care cu glasul său puternic și inconfundabil a făcut ca toți cei prezenți să vibreze de

frumusețea momentului și să cânte împreună cu preacucernicia sa cunoscutele melodii *Tu Ardeal, Colo-n munții Tebei, Așa-i românul* etc.

Printre invitați au fost prezenți: părintele protopop Valentin Vârva, preoții din zonă, oficialitățile comunei: domnul Primar Zaharie Șular și domnul Viceprimar Traian Gherman, doamna Maria Precup – Primarul municipiului Reghin, domnul Mircea Mariș – Primarul comunei Suseni, domnul Marius Gliga – Viceprimarul comunei Ibănești, domnul Vasile Gliga – proprietarul fermelor Gliga și al fabricii de viori din Reghin, domnul Ioan Macarie – Inspectorul Școlar General al județului Mureș, domnul Ovidiu Săvășcă – directorul executiv APIA, doamna Ionela Balaș – consilier județean Mureș, doamna Marcela Romani – director cabinet primar Târgu-Mureș, domnul Nicu Bumb – președintele comisiei de agricultură și industrie alimentară, precum și alți consilieri locali, consilierii bisericești și comitetul parohial din Râpa de Jos.

Pr. Dacian Oprea

Festivalul cântecului, jocului și portului popular „Doamne, ocrotește-i pe români!”

Duminică, 3 iunie a.c., cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a avut loc, la Reghin, festivalul cântecului, jocului și portului popular, intitulat „Doamne, ocrotește-i pe români!”, organizat de Protopopiatul Ortodox Român Reghin, cu sprijinul Primăriei municipiului Reghin, și desfășurat în curtea Muzeului Etnografic „Anton Bădea” din municipiu.

Evenimentul a debutat cu săvârșirea unei rugăciuni de mulțumire și cu sfințirea icoanelor destinate fiecărui participant, rânduială liturgică ce a avut loc în fața bisericii de lemn, monument istoric, din cadrul muzeului. Au urmat apoi ansamblurile folclorice: *Doina Mureșului* a Casei de Cultură „Eugen Nicoară” din Reghin, *Cununa Călimanilor* din Deda, *Plaiuri Mureșene* din Rușii Munți, *Hodăceana* din Hodac, *Coronița* din Solovăstru, precum și soliștii de muzică populară: Alexia Aștelean, Mădălina Rațiu, Daiana Suceavă, Natalia Andone, Ioana Romani, Florina Oprea, Cosmin Cotârlă, Paul Miclea, Alexandra Bugnar, Ilinca Farcaș și Ciprian Istrate, invitat de onoare. Evenimentul a fost prezentat de

interpretul de muzică populară Andrei Romanică din Luieriu.

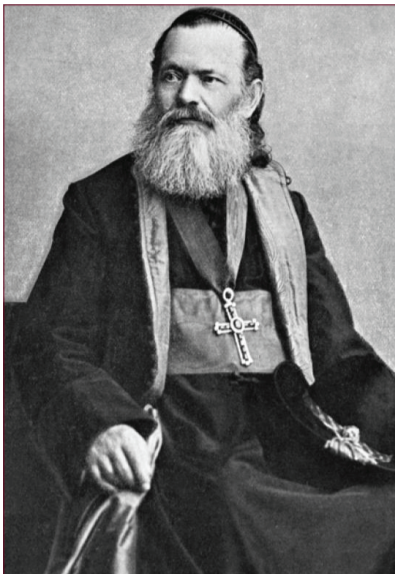
În cadrul evenimentului, doamna Roxana Man, managerul Muzeului Etnografic „Anton Bădea” din Reghin, a pus în sufletul celor prezenți un cuvânt deosebit, cu ocazia acestui eveniment cultural închinat Centenarului Marii Uniri, iar doamna Maria Borzan, cercetător științific în cadrul aceluiași muzeu, a vorbit despre expoziția de icoane pe sticlă ce a avut loc după terminarea cântecului și jocului popular, expoziție organizată în biserica de lemn din cadrul muzeului.

La eveniment au participat peste 200 de oameni, membri ai ansamblurilor amintite, susținuți de un număr mare de iubitori de folclor, printre care s-au numărat părintele protopop Valentin Vârva, doamna Maria Precup – Primarul municipiului Reghin, doamna Lucreția Cadar – Primarul comunei Deda, precum și un număr însemnat de preoți. Amintim și faptul că în curtea muzeului, pe parcursul desfășurării spectacolului, au fost prezenți câțiva meșteri populari care și-au prezentat lucrările, pe care le-au pus apoi la vânzare.

Pr. Cosmin Maței

Mitropolitul Miron Romanul al Ardealului

- 120 ani de la trecerea sa în veșnicie -

Congresul Național Bisericesc electoral, convocat la Sibiu în ziua de 20 octombrie / 1 noiembrie 1874, pentru alegerea unui nou Mitropolit al Ardealului, l-a ales pe Episcopul Ioan Popasu de la Caransebeș. Dar Împăratul Francisc Iosif I, la propunerea Guvernului ungar, prin ministrul Trefort Agoston, dușman înverdat al românilor, nu l-a recunoscut pe cel ales. Din aceste motive, Congresul Național Bisericesc electoral a fost convocat a doua oară. La alegerea care a avut loc la 21 noiembrie / 3 decembrie 1874, a fost ales Miron Romanul, Episcopul Aradului. A fost recunoscut la scurt timp, în 12 decembrie 1874, și întronizat la 15 / 27 decembrie 1874. Miron Romanul era susținut atât de „pasiviști”, cât și de Guvern, întrucât fusese deputat în Parlamentul din Budapesta, ales cu „program guvernamental”, și „inspector regesc de școale”. Păstorirea sa la Sibiu s-a desfășurat în împrejurări grele, căci întreg Consistoriul (Consiliul arhiepiscopesc) era alcătuit din asesori formați de Șaguna și, în același timp, devotați vicarului Nicolae Popea. Nemulțumirea preoților și a credincioșilor față de mitropolit se datoră mai cu seamă atitudinii sale politice. În 1881, a redactat programul „partidei constituționale române”, care a servit ca îndreptar „Partidului Moderat Român”, care a luat ființă în 1884, cu sprijinul său, în urma presiunilor exercitate de cercurile guvernamentale din Budapesta. Noul partid avea un număr redus de membri, recrutați mai ales dintre românii intrați în aparatul administrativ al statului austro-ungar.

Cu toate acestea, Mitropolitul Miron a luptat pentru apărarea autonomiei Bisericii și a școlilor confesionale românești din Transilvania. De pildă, în 1879, a condus la Viena o delegație de ierarhi și membri ai Congresului Național Bisericesc, prezentând împăratului un protest împotriva proiectului de lege al ministrului Trefort Agoston, care preconiza introducerea studiului limbii maghiare în școlile confesionale românești. În 1883, a luat cuvântul de 28 de ori în Parlamentul (Casa Magnaților) din Budapesta. În octombrie 1883, cu ocazia unei vizite la Seghedin, Împăratul Francisc Iosif a fost întâmpinat de

cei doi mitropoliți români Miron Romanul și Ioan Vancea, pe care i-a mustrat pentru faptul că păstoririi lor nu se arătau cetățeni loiali ai statului ungar, cerându-le să lucreze pentru remedierea acestei stări. A rămas memorabilă pastorală Mitropolitului Miron din 10 / 22 aprilie 1896, trimisă cu ocazia serbărilor „mileniului”, adică la o mie de ani de la așezarea ungurilor în Câmpia Panonică, în care arăta că românii transilvăneni nu pot participa la această sărbătorire, dată fiind situația nedreaptă în care erau ținuți.

Sub raport cultural, cursurile secțiunii pedagogice a Institutului Teologic-Pedagogic de la Sibiu au fost ridicate la trei ani de studii. S-au recrutat, de asemenea, noi profesori pentru Institut: Daniil Popovici-Barcianu, Ioan Crișan, Petru Șpan, Remus (Eusebiu) Roșca, profesorul de muzică George Dima etc. O seamă de tineri absolvenți ai secțiunii teologice au fost trimiși la studii în diferite centre universitare din Austro-Ungaria și Germania, devenind apoi profesori la Institut, la Gimnaziul din Brașov, ori au intrat în administrația bisericească. Mii de burse și ajutoare s-au acordat tinerilor români ortodocși (elevi sau studenți) din fundația lăsată de marele român Emanuil Gojdu (1802-1870) din Budapesta, administrată de un comitet format din Mitropolitul Ardealului ca președinte, episcopii săi sufragani și din 6 mireni. Din această fundație s-au împărțit burse până în 1918. În timpul păstoririi Mitropolitului Miron, s-a ridicat o nouă clădire pentru internatul Institutului (1896) și o altă clădire pentru tipografia și birourile Consiliului arhiepiscopesc (1897), folosite până azi. Numărul școlilor primare confesionale a crescut, în ciuda condițiilor vitrege în care și desfășurau activitatea.

În ultimul an al păstoririi vrednicului ierarh (1898), s-a introdus salarizarea preoțimii românești de stat, prin așa-numita *congruă* (întregire potrivită). Proiectul de lege privitor la congruă a fost combătut în Parlament de către Mitropolitul Victor Mihali de la Blaj și de Episcopul Ioan Meșianu de la Arad, pentru că se prevedea numai salarizarea celor care nu aveau sentimente ostile față de statul ungar, deci legea avea și un substrat politic, voind să facă din preoți instrumente docile în mâna statului. Cu toate acestea, legea a intrat atunci în vigoare (se prevedea un salariu de 1600 coroane pe an preoților cu 8 clase de liceu și Institutul teologic și 800 de coroane pe an celor cu pregătire mai puțină). Întregirea de salariu de la stat a fost acceptată apoi de urmașul său, Ioan Meșianu. Tot atunci, au fost luate actele de stare civilă de la preoții tuturor confesiunilor și trecute în seama primăriilor. Mitropolitul Miron și-a sfârșit viața la 4 / 16 octombrie 1898, fiind îngropat lângă biserica numită „din groapă” din Sibiu.

Prof. Florin Bengean

Pelerinaj cappadocian (VI) Hierapolis

De la Kusadași la Pamukale sunt câteva sute de km. Deși suntem într-o zonă deluroasă, agricultura e la fel de bine dezvoltată ca în zonele litoralului. Aydin și Nazilli sunt orașele cele mai importante. Se pare că această zonă e mai săracă decât cele prin care am trecut. Casele sunt mai modeste, iar în apropiere de Pamukale sunt chiar sărăcăcioase.

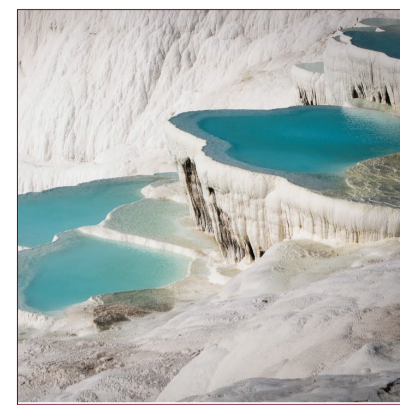
După mai bine de o oră ne îndreptăm spre Hierapolis, orașul sfânt. Fondat în anul 190 î.Hr. de către regele Eumenes al II-lea al Pergamonului, a fost lăsat moștenire Romei de Atalus al II-lea. În anul 17 d.Hr., a fost dărâmat de un cutremur de pământ, dar a fost refăcut repede de către Tiberius. În anul 1271 a fost părăsit după un cutremur care l-a adus în starea de ruină. Hierapolis a fost una dintre atracțiile lumii antice. Mulțimea templelor, de băilor termale, așezarea sa geografică pe drumul mătășii și clima deosebit de blândă aduna lumea bună din întreg Imperiul Roman.

La Hierapolis se vizitează mai întâi Necropola, orașul morților. Zeci de sarcofage, urne funerare și tumuli se întind pe o mare suprafață. Unele pietre sau bucăți de marmură mai păstrează săpat în ele numele „locatarului”. Unele sunt mici, altele deosebit de mari cu o curte interioară și nișe pentru întreaga familie. Unele au capacele sparte sau răsturnate de trecerea timpului, altele sunt așa cum le-au așezat. Orașul păstrează încă strada romană Fornius, pavată cu dale de marmură, printre care răzbat smocuri de iarbă uscată. Pe marginea străzii sunt săpate în piatră mici rigole, care aducea apa termală în oraș. Porțile bizantine, Arcul lui Domițian, Poarta monumentală construită în cinstea Împăratului Hadrian, colonadele de-a lungul străzii și biserica bizantină sunt păstrate destul de bine, deși

ultimele amenință să se prăbușească. Ruinele imense ale Templului lui Apolon amintesc de zeul stăpân peste Hierapolis. Mai sus de ruinele templului se află Teatrul, foarte bine conservat. Gradenle sunt deosebit de abrupte. Jos, scena păstrează intacte arcadele de unde apăreau actorii. Câteva statui rămase pe soclurile lor deasupra arcadelor, învingătoare prin secole, parcă mai așteaptă într-o atitudine hieratică actorii sau spectatorii. Rămân ceva vreme pe ultima gradină, cea mai de sus. Grupul nostru urcă spre vârful dealului.

Acolo e Martyrionul Sfântului Apostol Filip. În acel loc, în afara zidurilor orașului, a fost martirizat Apostolul Filip. Pe locul slăvitului său sfârșit a fost construită o biserică uriașă, azi aflată în ruină, ca mai toate bisericile din Turcia. Se poate ajunge și cu microbuzul pe un drum ocolitor, dar grupul a găsit o cărare printre ruine care duce spre o scară uriașă de marmură, urcând până la platoul pe care a fost ridicată biserica. Din splendidul drum de altădată a mai rămas doar o cărare. Restul e acoperit de blocuri de piatră răsărind printre smocurile de iarbă uscată. Din loc în loc, apar fundațiile unor clădiri. Mă întreb mereu oare ce au fost? Ultimul cutremur care a distrus Hierapolis trebuie să fi fost deosebit de puternic dacă a risipit atâtea blocuri de piatră pe o distanță atât de mare.

Ne îndreptăm spre vechiul bazin al apelor termale, *Bazinul Sfânt*, cum era denumit în antichitate. Acum e amenajat extrem de frumos și poți să-l înconjură. În apa deosebit de limpede se văd coloanele răsturnate ale băilor antice. Apare și un drum pavat cu lespezi mari de marmură. Bărbați și femei înnoată printre ele. Izvorul care alimentează bazinul are un debit deosebit de mare. Mai jos de bazin e vechea biserică bizantină transformată acum în muzeu. Interesant e faptul

că sus pe platou, pe lângă izvoarele cu apă termală, sunt și izvoare cu apă potabilă. Intrăm desculți în ceea ce mulți numesc *Perla Turciei* (Pamukkale sau *Castelul de bumbac*), pentru a nu murdări sau strica albul imaculat de zăpadă al calcarului depus de apa fierbinte. S-a calculat că la fiecare 250 de l. se depune 2,2 gr. de calcar. *Castelul de Bumbac* are 2.700 m. lungime și 160 m. înălțime, iar apa atinge uneori 50°C. Pamukkale e un fenomen unic în lume și e păstrat cu multă grijă. Toată această zonă se află în patrimoniul UNESCO. Spre seară ne întoarcem oboșiți la hotel. După cină, urmează o scurtă hoinăreală prin împrejurimi. Pe strada hotelului nostru sunt mici prăvălioare, în care se vând tot felul de lucruri, dar în special țesături din bumbac. Cum este târziu și magazinele se vor închide curând, la negociere se obține un preț deosebit de bun. Țesăturile din bumbac mu motive orientale sunt foarte frumoase, inedite pentru noi. Copiii proprietarilor se joacă în noapte prin fața magazinelor. Un băiețel cu numele Umut se oprește în picioarele mele. Îl iau în brațe, facem poze, îi dau o liră, ceea ce cântărește mult la negociere. Dimineață plecăm spre Cappadocia.

» continuare în următoarele numere

Pr. Cornel Marcu

Părintele Petru Curșeu, vrednic păstor al Bisericii strămoșești și al semenilor

ținutul mirific al Apusenilor a dat personalități importante pentru neam și pentru Biserica lui Hristos, care au nutrit sentimente de dreptate și iubire față de țară, fiind omenoși, dârji și neînfricați. Unul dintre slujitorii Sfințelor Altare ardeleni, cu rădăcini în comuna Ocoliș, județul Alba, este preacucernicul părinte Petru Curșeu, născut la data de 25 august 1949, din părinții Ioan și Florentina, căsătorit cu doamna preoteasă Maria, născută Chirica, originară din aceeași localitate cu părintele. Această familie este binecuvântată cu doi băieți, care le-au înnobilit numele prin

performanțele profesionale ale fiecăruia, fiind profesori universitari la Universitățile de prestigiu din Belgia și Cluj-Napoca.

Sfinția sa este absolvent al Institutului Teologic Ortodox de grad Universitar din Sibiu, promoția 1974, fiind hirotonit în data de 28 noiembrie 1974 pe seama parohiei Lunca Mureșului, din protopopiatul Aiud, de către vrednicul Episcop Emilian Birdaș. A continuat perfecționarea profesională prin cursurile de îndrumare misionară și pastorală, din anii 1980 și 1987, în cadrul Institutului Teologic Ortodox de grad Universitar din București, precum și prin conferințele semestriale cu preoții din protopopiate, desfășurate în fiecare an. Părintele Petru s-a distins prin talentul oratoric, vocea plăcută și cultivată, prin simțul său conciliant, pragmatic și direct, susținut de o capacitate de sinteză și de iubire milostivă, cu toate că o parte a misiunii sacerdotale și-a desfășurat-o într-o epocă a incertitudinii, a terorii și a incriminării.

În prima parohie, o mare necesitate a fost zidirea unei biserici, a cărei piatră de temelie a fost pusă în primii ani de după Revoluția din 1989, iar construirea acesteia a fost

continuată de către predecesorul său. O misiune deosebită a făcut și în rândul credincioșilor din Lunca Mureșului, care au dovedit-o prin bunăcuviință, jertfelnicie și statornicie în credință. Din anul 1992, a fost transferat la parohia Ocna Mureș II, din protopopiatul Aiud, unde a strâns în jurul său mai mulți dascăli, credincioși de toate vârstele și în special tineri, care l-au susținut în lucrările administrative, dintre care amintim: restaurarea picturii, reparațiile de la acoperișul bisericii, împodobirea cu cele necesare pentru cult și multe altele. În anul 2007, părintele Petru Curșeu a primit distincția de *iconom-stavrofor*.

După peste 40 de ani de slujire sacerdotală, începând cu data de 1 august 2015 și-a încetat activitatea administrativă din cadrul parohiei, în vederea pensionării la limită de vârstă, însă, continuă să aducă mângâiere sufletească, har și binecuvântare peste credincioșii care îi cer să mijlocească pentru ei în rugăciunile sfinției sale. Îi dorim părintelui Petru ani binecuvântați de slujire și de viață, împliniri și bucurii alături de cei dragi, liniște lăuntrică și darul mântuirii.

Pr. Eugen Moldovan

Răspunsul Bisericii la întrebările societății

Care este cel mai potrivit stil arhitectural pentru bisericile creștine și ce simbolizează formele de construcție ale acestora?

Dacă până în secolul al IV-lea nu se stabilise un stil arhitectonic de construcție, bisericile putând avea forme diferite, începând din acea perioadă se definesc moduri de construcție sau stiluri arhitectonice proprii Răsăritului și Apusului creștin. În Răsărit, s-a folosit stilul bazilical din secolul al IV-lea, apoi stilul bizantin, care a rămas până astăzi stilul oficial al bisericilor ortodoxe, adaptat la formele naționale sau locale. Conform acestui stil, lăcașul sfânt este construit în formă de cruce, orientat cu altarul spre răsărit. Biserica este împărțită transversal în trei părți principale: altar, naos și pronaos. Pe naos se înalță cupola. Zidurile interioare ale bisericii sunt împodobite cu picturi, executate de preferință în tehnicile mozaic și frescă. Monumentul reprezentativ al stilului bizantin este Biserica Sfânta Sofia din Constantinopol, zidită de Împăratul Iustinian, transformată de turci în moschee, după 1453, și păstrată apoi ca monument istoric. În Apus s-au folosit următoarele stiluri arhitectonice: bazilical, romanic, gotic, renascentist, baroc, rococo și neoclasicist.

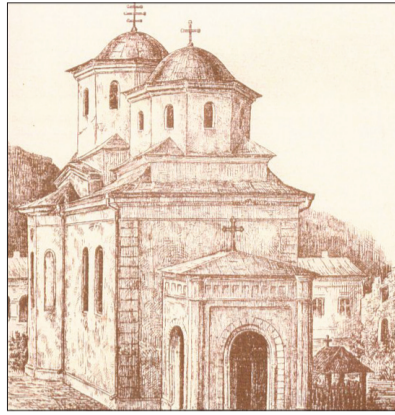
Bisericile construite pe teritoriul patriei noastre, din secolul al IV-lea până astăzi, reprezintă aproape toate stilurile arhitectonice, începând cu cel bazilical și terminând cu diverse forme ale celui bizantin adaptat la specificul nostru. Cele mai importante stiluri folosite în arhitectura românească sunt cel brâncovenesc și cel moldovenesc, supremă formă de realizare a spiritului românesc în arta construcției bisericesti. Stilul brâncovenesc s-a dezvoltat sub domniile lui Șerban Cantacuzino și mai ales Constantin Brâncoveanu și se caracterizează prin armonia și eleganța proporțiilor, precum și printr-o bogată podoabă sculpturală. Cele mai de seamă monumente rea-

lizate în acest stil sunt bisericile Colțea, Filipeștii de Pădure și Fundeni Doamnei, zidite sub Cantacuzini, biserica Palatului Domnesc de la Moșoia, Sfântul Gheorghe Nou din București, Mănăstirea Hurezi, biserica Mănăstirii Govora, Mănăstirea Antim, Stavropoleos și altele.

Stilul moldovenesc a înflorit sub domniile lui Ștefan cel Mare și Petru Rareș. Între acestea, menționăm: Putna, Voroneț, Sfântul Gheorghe din Hârlău, biserica principală a Mănăstirii Neamț, Humor, Moldovița, Sucevița ș.a.

Forma cea mai de timpuriu întrebuițată în arhitectura bisericăscă a fost cea alungită sau dreptunghiulară, recomandată și de Constituțiile Apostolice încă din secolul al IV-lea. Această formă care a predominat în arhitectura bisericăscă, la începuturile ei, amintește de corabia lui Noe. Așa cum această corabie a salvat de la moarte pe cei care erau în ea, la fel, în biserică, creștinii găesc scăpare și izbăvire din valurile acestei lumi, precum într-o navă care plutește pe valurile involburate ale existenței. Această navă este condusă de Însuși Iisus Hristos spre limanul mântuirii și al veșniciei. De asemenea, forma alungită ne poartă cu gândul la cortul măturii, adică primul lăcaș de cult din Vechiul Testament de la Templul lui Solomon, simbolizând, în același timp, întreaga lume pe care avea să o cuprindă Biserica și în care urma să se răspândească învățătura ei.

A doua și cea mai răspândită formă în care sunt zidite bisericile creștine este cea de cruce, fie în interior, fie în exterior, simbolizând adevărul că învățătura creștină, ca și cultul divin public, care are în centrul său Sfânta Liturghie, este întemeiată pe jertfa Mântuitorului Iisus Hristos, pe cruce. Fie că e vorba de cruce greacă, cu brațele egale, sau de cruce latină, cu brațul vertical mai lung, cele patru brațe ale crucii simbolizează universul sau lumea întreagă, cele patru unghiuri sau laturi ale lumii, cele patru puncte

cardinale ale Pământului, Biserica creștină fiind răspândită în toate părțile lumii și cuprinzând în acțiunea mântuitoare a jertfei lui Hristos pe cruce întreaga omenire.

Cel mai puțin răspândită și întrebuițată în arhitectura bisericăscă a fost forma rotundă. Deși forma aceasta sugera perfecțiunea, Biserica fiind „stâlpul și temelie adevărului”, cum spune Scriptura, totuși, ea a fost folosită puțin, mai ales pentru grija ca bisericile creștine să nu se asemeneze cu teatrele și cu templele păgâne construite în această formă, cât și pentru faptul că asemenea formă nu permitea împărțirea tradițională a bisericii în altar, naos și pronaos.

În creștinătatea răsăriteană, tipul arhitectonic al bisericii de plan cruciform sau triabsidal (triconc) cu cupolă, a devenit clasic și normativ în construirea bisericilor. El a fost realizat în dimensiuni, variante și forme diverse, după regiuni și epoci, după destinația bisericilor respective și după posibilitățile și gusturile ctitorilor și ale constructorilor.

Forma alungită și mai ales cea de cruce, iar uneori și cea rotundă au fost întrebuițate și în Biserica Ortodoxă Română, din toate zonele pământului românesc, chiar de la formarea poporului român și înainte de organizarea bisericăscă din secolul al XIV-lea, păstrându-se până astăzi.

Nicolae D. Necula, *Biserică și cult pe înțelesul tuturor*, Editura Europartner, București, s.a., p. 15-16; 19-21.

Poesis - Poesis - Poesis

Ardealul

de Pr. Traian Rusu-Șirianu
culeasă de Pr. Eugen Goia
Câmpeni, jud. Alba

Ori încotro mă duce valul
Mă cheamă sub goruni Ardealul
Să țin voroavă cu ortacii
Pe vatra ce-au iubit-o Dacii.

Ardealule, străbun pământ,
De dragul tău trăiesc și cânt.
De dragul munților tăi – moșii
Oricând primesc botezul roșii.

De două mii de ani, iobagii
Pe umeri și-au purtat desagi...
Cu mâinile încătușate
Prin veacurile-ntunecate.

Aicea, sub această boltă
A copt a moșilor revoliță,
Când Iancu și cu Horia
Au jăruit istoria.

Ardealule, tu ne ești casă.
Mălăiul rumenit pe masă,
Grădina raiului cu flori
Cu mucenici și luptători.

Tărâm iubit cu datini sfinte;
Cu lacrimi și cu oseminte
Blagoslovit ai fost de Domnul,
Să-și doarmă-n tine Gelu somnul.

Mi-e dragă moața cu opincă
Când chiuie și bea horincă;
Când strigă-n tulnic peste munți,
Când joacă horele la nunți.

Nu-s doine-n lume mai duioase,
Nu-s ii pe lume mai frumoase.
Nu-s munți bogați ca Apusenii;
Nici oameni buni ca ardelenii.

Noi îți cioplim din lemn troițe.
Noi țesem pânza-n patru ițe.
Noi îți iubim cămașa ruptă,
Când ți-o stropești cu sânge-n luptă.

Oriunde plec spre zări străine,
Mă-ntorc Ardealule la tine.
La bacii cu căciuli de oaie
La horele noastre vioaie.

Aici, din când în când, mă cheamă
Porunca dragostei de mamă;
Luceferii copilăriei
Și cântecele ciocârliei.

Pământ cu visuri și cu flori,
Cu moaște și cu sărbători,
Pe lume nu-i un alt meleaș
Să îmi zâmbească-atât de drag.

Iar când mă mână valul sorții
Spre țărnul fumuriu al morții,
Să mă-nfrățiți cu-acest pământ,
Că el mi-e leagăn și mormânt.

Rază

de Vasile Remete
Alba Iulia, jud. Alba

Un gând brumat
Și sângeri
Îmi amintește
Că-i târziu
Îmi pune sufletul pe cruce
De parc-ar răstigni
Un fum
Lovit cu mii și mii
De bice
Până ajunge
Ca o rază
La care cineva
Veghează
Și pune ingerul
De pază.

Cartea lunii

**În Hristos și în Biserică.
Iubirea euharistică generatoare
de viață și destin românesc**

Autor: Preot Ilie Moldovan

Editura: Reîntregirea

Nr. pagini: 536

Anul: 2018

Sărbătoarea grâului și Sfântul Apostol Bartolomeu

În cele ce urmează ne vom focaliza atenția doar pe Sfântul Apostol Bartolomeu și pe legătura sa cu Sărbătoarea grâului. Acest sfânt este unul dintre cei doisprezece apostoli, care după Cincizecime pleacă în părțile Asiei, Persiei și Arabiei alături de Apostolul Filip, pentru a propovădui Evanghelia lui Hristos. În Armenia, la curtea regelui Polimius, o vindecă pe fiica acestuia de demență, însă, din invidia unor apropiați ai regelui care au complotat împotriva omului lui Dumnezeu, este crucificat, jupuit de viu și decapitat. Trupul a fost înmormântat, dar pentru că moaștele sale făceau minuni, sicriul a fost aruncat în mare și a ajuns în in-

sula Lipara, unde Episcopul Agaton l-a înmormântat cu mare cinste într-o biserică. Mai târziu, sfințele sale moaște au ajuns la Benevento și, de acolo, la Roma.

După cum am spus și mai sus, Sfântul Apostol Bartolomeu este legat de Sărbătoarea grâului, unul dintre alimentele esențiale pentru viața satului românesc. Din grâu, *cinstea mesei*, femeile pregăteau colacii de sărbători, pasca și cozonacii, iar din boabe, coliva pentru cei adormiți. Din tărâțe se făcea borș sau se dădeau animalelor. Pâine se dăruia femeii care a născut. Pâine și o găină se duceau ca dar la nuntă, iar după Cununie, se dădea mirilor pâine îndulcită cu miere, ca să le fie viața bună ca pâinea și dulce ca mierea. Sărbătoarea grâului a fost fixată în ziua de prăznuire a Sfântului Bartolomeu tocmai pentru că în viața satului românesc există credința că, în această zi, bobul de spic începe să se formeze și să se întărească. Mai mult decât atât, se crede că începând cu ziua de 11 iunie, *vara se învârte spre iarnă*. Este ziua când „cerul se întoarce spre sud, adică scade ziua, iar noaptea dă înainte și dacă cine-

va lucrează în această zi, dă înapoi în tot cursul anului în lucrările sale, căci este învârtirea zilei spre noapte” (Teodor D. Speranția, *Răspunsuri la chestionarul de sărbători păgânești*, vol. III, 1907).

Interdicția de a nu se lucra de Sărbătoarea grâului este respectată cu sfințenie în viața satului românesc. Ca personificare a zilei ce-i poartă numele, „Bartolomeu grâului” are puterea de a pedepsi pe cei care îi nesocotesc ziua de cinstit. Totuși, există cazuri în care munca este permisă în această zi, dar numai până la prânz. Dacă munca continuă după ora prânzului, țărani se supun riscului de a fi loviți de calamități precum grindină, furtuni puternice și invazii de animale prădătoare, care le vor distruge ogoarele. Sfântul Apostol Bartolomeu (în popor fiind considerat „tată al vârteturilor”) este cinstit pentru că văzduhurile să fie protejate de acele duhuri rele care aduc vijelii devastatoare ce rup pomii și „culcă” holdele. Nu numai agricultorii respectă ziua de 11 iunie, ci și gospodinele, care nu au voie ca în această zi să toarcă sau să lucreze ceva care ar

presupune învârtirea unor obiecte. În satele de pe Valea Mureșului, femeile se feresc de lucru de mână pentru a nu se „întoarce bolile de vară în cășile unde-or mai fost și ca să nu aibă holde de cucuruz uscate de arșiță și vânt”. Ziua de prăznuire a Sfântului Bartolomeu aduce schimbări asupra întregii naturi. În pădure, frunzele de ulm și plop se răsucesc, iar teii înfloresc. Noaptea, pe cer, apare constelația „Găinușa”, „Pleiadele” sau „Stelele Ciobanului”, moment în care ciobanii urmăresc cerul pentru a vedea aceste apariții astrologice, crezându-se că în acest fel turmele de oi nu vor avea probleme pe toată perioada anului.

Ziua de 11 iunie nu este dedicată doar superstițiilor, ci și unor credințe și ritualuri religioase reale. Conform informațiilor culese de către etnograful Marcel Lapteș, atunci „ venea popa în holdă și sfințea semănăturile de grâu ca să nu rămână boabele seci, iar holdelor de porumb să nu li se sucească frunzele”. În unele zone ale țării, este consemnat obiceiul prin care țărani culeg câteva buchete de spice de grâu și le duc la biserică unde

preotul face o slujbă de binecuvântare. Aceste spice sfințite sunt păstrate cu grijă și din ele se hrănesc simbolice animalele de povară și păsările domestice pentru a fi ferite de boli.

Pentru viața satului românesc, grâul este considerat a fi materia de bază, pentru că din el se prepară pâinea, un aliment esențial nu numai din punct de vedere gastronomic, ci și religios. Pâinea este una dintre cele două materii liturgice folosite la Sfânta Liturghie și de aceea se bucură de un respect deosebit. Sărbătoarea grâului și prăznuirea Sfântului Apostol Bartolomeu reprezintă dovada vie a legăturii fundamentale dintre Biserică și viața de zi cu zi a țaranului român, o legătură pe care am evidențiat-o și în studiile anterioare. Încheiem prin a spune că „pentru agricultor, între sămânța semănată și recolta scosată este o legătură spirituală trăită existențial în rugăciune, răbdare și speranță” († Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Satul românesc între tradiție, supraviețuire și speranță*).

Andrei Motora

Glăsuțul Evangheliei

În sine, rugăciunea curată / adevărată este ceva ales și comportă noblețe, sensibilitate, clar de gând, și se împlinește de om către Dumnezeu; om, care poate fi simplu (nu simplist), deloc sofisticat, și din care rugăciunea să curgă lin, firesc, ca o componentă și filă de viață asumată; ori poate veni de la o minte, o inimă și un suflet încercate, răvășite, risipite, căzute, adunate, lucidizate, dintr-odată iluminate de viață și Taină. Se roagă, nu în cele din urmă, îngerii, sfinții, Preacurata Maică, Iisus Hristos Înșuși (...). Este impresionantă întotdeauna rugăciunea lui Iisus; Fiul divin este conștient de responsabilitatea misiunii Lui, drept aceea, fiecare timp din rugăciunea Lui este inserat de o profundă recunoștință și de adâncă învățătură teologică. În activitatea Sa pământească, Mântuitorul, și-a „propus” îndeosebi să pregătească un statut cu totul particular celor care corespund exigențelor enunțate de El, în diferite împrejurări. Într-atât de deplin și-a desăvârșit misiunea Fiul ceresc, încât prin petrecerea în mijlocul oamenilor, a fost forțat care a polarizat energiile umane către dezideratul sublim, mântuirea sufletelor; mai mult, Iisus a fost conștient în toată vremea de succesul misiunii Sale („I-am păzit și nu a pierit niciunul dintre Ei decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura” – In. 17, 12). Rugăciunea lui Iisus este cu siguranță expresia cea mai completă, cea mai vie, mai sinceră și mai credibilă, față cu ceea ce Dumnezeu dorește de la cei investiți să-L facă cunoscut; pentru că adevărata celebritate este deplină doar în exercițiul slujirii, în starea inimii frânte, smerite și dezinvârtoșate și gândului / conștiinței curate în fața majestății divine, și angajarea, „contractul” iubirii cu, și în-

țelegerea necondiționată a firii umane; iar acolo unde lucrurile scârțâie, să știm și să acceptăm că pricina răului suntem noi și să procedăm în consecință.

Duminica a 5-a după Rusalii (Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei); Ev. Matei 8, 28-34; 9, 1;

Duminica a 7-a după Rusalii (Vindecarea a doi orbi și a unui mut din Capernaum); Ev. Matei 9, 27-35;

Duminica a 8-a după Rusalii (Înmulțirea pâinilor); Ev. Matei 14, 14-22;

Duminica a 9-a după Rusalii (Umblarea pe mare – potolirea furtunii); Ev. Matei 14, 22-34;

Impactul omului cu lucrarea diavolului merge de la banala și inerenta senzație de frică până la situația limită, gravă, în care omul ajunge să fie posedat de cel rău; eșcherul „demonizaților” ar putea fi alcătuit în următoarea ordine, aleatorie și incompletă, bineînțeles: liber-cugetătorii și ateii, diferitele secte care se disting prin atitudinea anti-socială, anti-ecclesială, anti-clericală, chiar anti-națională și anti-umană, diferite grupuri și orientări extremiste yoghine, felurii ghicitori, vrăjitorii, falșii creștini, „evlavioșii agresivi”, lupii care, complicitar, îmbracă haina și minunea sacerdotului, spre a se putea înfrupta din turma creștină etc. La loc de frunte, în topul acestei clasificări, se află însă mișcările sataniste. Este alarmant și trist că în aceste curente sunt înregimentați foarte mulți tineri și suficient de mulți așa-ziși intelectuali; rățacirea tinerilor poate fi explicată prin spiritul de curiozitate specific vârstei, prin dorința maladiivă de senzațional, ca o refulare, ca urmare a unei decepții sau a unor sentimente de frustrare etc.

Știm cu toții cum arată cineva stăpânit de diavol: chipul îi este hidos, pierdut, absent, încrunțat, fioros, schimonosit, rece; comportamentul său este pe măsură, se dedublează mereu, este fals întotdeauna, simulează credință, smerenie, generozitate, sensibilitate – acesta este omul dracului, extrem de periculos, dacă nu-l dibuiești la vreme.

Avem de-a face iarăși cu formalismul, predispoziția spre cărtire și atitudinea ireverențioasă a unor slujitori ai legii – în speță fariseii. Actualizând comportamentul fariseilor, putem spune că el, comportamentul, face casă bună cu superficialitatea, cu diluția fiorului mistic, cu duplicitatea multora dintre noi; nu o dată, propria suficiență și fumurile triumfaliste pregătesc diletantismul și arsenalul incompatibilităților în care ne prindem; și pierdem prin inerția și ușurința cu care coborâm mesajul christic din aura de mister în sfera calculelor noastre proprii, prin politica de substituit și interpunere, probând cu ușurință și dezinvolt dictonul, potrivit căruia, până la Dumnezeu te mănâncă sfinții; prin inconștiența cu care cochetăm cu, și acceptăm prevalența lumescului, prin inconștiența cu care ne dedăm practicilor exorciste, așa-zis sacro-terapeutice etc. și prin aceea că prea ușor ne lășăm pradă „reverșurilor cu efecte narcotice”.

Pericopa evanghelică relatează despre cea dintâi înmulțire minunată a pâinilor; trist este că, pe termen lung, gestul lui Iisus este noblețe fără răspuns. Noblețe, pentru că emană de la Dumnezeu Înșuși și are ca destinație omul, fără nicio discriminare. Noblețe, pentru că Fiul lui Dumnezeu niciodată nu a înșelat așteptările oamenilor, nu i-a amăgit cu vorbe false,

nu le-a vorbit mai întâi despre o lume mai frumoasă, mai bună, mai dreaptă, pentru ca apoi să trimită, în cazul nostru, în faptul serii, flămânzi, „la plimbare”; noblețe, pentru că El a căutat să se identifice întru totul cu așteptările mulțimilor venite să-L asculte, adică nu le-a vorbit oamenilor pentru propria plăcere, din rațiuni publicitare, pentru o anume răsplată; noblețe, pentru că Iisus a fost consecvent cu Sine, pentru că a înțeles mai mult ca oricare firea omului, că fiecare din cele două componente ale omului, sufletul și trupul, au dreptul egal la hrană îndestulătoare; drept aceea, Mântuitorul lasă să se înțeleagă că hrana pentru trup nu este cu nimic mai prejos decât hrana spirituală; noblețe fără răspuns, azi mai ales, din pricina nerecunoștinței mulțimilor, dar și din pricina neînțelepciunii, nemairăbdării, demagogiei și formalismului multora dintre noi; noblețe fără răspuns, pentru că azi a-ți hrăni trupul este din nefericire o preocupare majoră, prioritară și perpetuă, câtă vreme sufletului i se acordă foarte puțin, din ceea ce Iisus a făcut, a învățat și ne-a poruncit să facem asemenea, până la capătul vremii; și să ne înrolăm în paradigma capacității de a lupta cu păcatul, fără să ne cruzăm sau dăm bătuți vreodată; pentru a nu lăsa sufletul lumii pradă intemperțiilor pseudo-morale, hazardului și deznădejzii, nu odată.

Potolirea furtunii, precedată de umblarea pe apă ca pe uscat, are loc după ce Hristos a slobozit mulțimile venite să-L asculte. Dacă la Dumnezeu nimic nu este cu neputință, la om, doar puțința care vine din credința adevărată este deplină, în caz contrar, eșuează. Este probatorie, în acest sens și lecția de credință pe care Iisus i-o dă

lui Petru – pentru că a fost suficientă o clipă de îndoială și încercarea lui Petru, de a umbla pe apă asemenea Învățătorului său, era să se încheie tragic. Mesajul acestei pericope evanghelice poate fi socotit ca fiind și o deslușire, o descoperire ascendentă / subtilă a Tainei, „o problemă care ascunde și descoperă un mister, misterul-minunea credinței, singurul în stare să trezească reverberații ontologice”. Mare este, așadar, puterea credinței și devastatoare orice clipă de îndoială; oare câți dintre noi conștientizăm această atât de delicată latură a existenței noastre, și câți dintre noi facem absolut totul pentru a-i conștientiza pe oameni de această realitate. Ne trebuie foarte multă tărie a credinței și foarte multă determinare, foarte multă luptă cu formele nenorocite ale propriei suficiențe, ale propriului sine; pentru a face față azi ignoranțelor, indeciziilor, masei mari de pseudo, care, câte puțin, dar fără încetare, sapă la temelii moștenirii noastre atât de minunate, care este credința. Formaliștii întâlniți în mai toate pericopele evanghelice, preaseroși și disimulați, sunt nu doar solemnii, ci mai ales ranchiunoși, răi, periculoși; ei nu împriază de la Iisus sublimul iubirii, blândețea, afecțiunea, compasiunea, nemăsurata înțelegere, ci îndeosebi episoadele de mâhnire și mânie, culmea, generate tocmai de stirpea lor; formaliiștii noștri, în felurile lor ipostaze, sunt dușmanii subtilului și farmecului frumoaselor risipe, sunt calofobi, sunt, cum ar zice Alexandru Paleologu, preluând un dicton antic, *eiusdem farinae* cu însuși răul (adică cu îngerul-procuror care „anchetează” și face dosar binelui, adevărului și frumosului, lui Dumnezeu Înșuși).

Pr. Iosif Zoica

Actualitatea modelului educativ în teologia Sfântului Ioan Gură de Aur

Prin ceea ce a învățat pe alții, de la amvon sau prin însuși exemplul vieții sale, Sfântul Ioan Gură de Aur este un model creștin educativ bazat pe anumite principii și valori pe care le vom analiza pe scurt, reliefând actualitatea acestora.

Sfântul Ioan Gură de Aur s-a născut în orașul Antiohia din părinții Secundus și Anthusa, iar de la mama sa a primit primele învățăminte religioase. A primit o aleasă educație religioasă, după care a studiat filosofia și retorica sub coordonarea lui Libaniu, iar educația creștină și-a completat-o și desăvârșit-o sub îndrumarea Episcopului Meletie al Antiohiei și a lui Diodor, conducătorul Școlii catehetice din Antiohia. A fost avocat pentru puțin timp, iar datorită faptului că vorbea foarte bine a fost supranumit *Hrisostom* (Gură de Aur). Faptul că a învățat

retorica, a practicat avocatura, cu siguranță că l-a ajutat în predicare, ceea ce arată că tânărul bine pregătit în mai multe discipline își structurează mintea, iar aceasta îl ajută în misiunea pe care o are la locul de muncă și în relația cu semenii. Pe Sfântul Evanghelist Luca faptul că era și medic l-a ajutat în scrierile sale, în sensul că ne-a oferit mai multe detalii decât ceilalți Evangheliști și este mai minuțios în expunerea sa. Aceasta nu înseamnă că cei ce sunt pregătiți doar într-un domeniu nu pot fi excepționali; am vrut doar să evidențiem că educația pe mai multe paliere este benefică, mai ales astăzi, când tânărului i se cere să dețină cât mai multe cunoștințe din diferite domenii la locul de muncă.

Era exigent cu ceilalți, dar și cu sine. Adică, fie că suntem elevi, studenți, sau practicăm o profesie, Sfântul Ioan ne îndeamnă să facem bine ceea ce facem. Delăsarea, lenia, incompetența nu au loc de interpretare în predicile Sfântului Ierarh. Să fii educat în așa fel încât să știi că dacă ești medic ai viața omului sub mână ta, dacă ești profesor ai mintea copiilor sau a tinerilor în mână și ești răspunzător de ei. Să fii exigent cu tine însuși în ceea ce faci este un element pe care îl extragem din cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur, adică nu este suficient să ai o diplomă, ci contează cât de bun și de dedicat ești în ceea

ce faci. Devii bun dacă îți iubești profesia, conștientizezi responsabilitatea pe care o ai în societate și dorești să îți împlinești chemarea cât mai bine. Însă anumite chemări sau responsabilități nu se pot rezuma doar în timpul exercitării profesiei, adică nu poți fi preot doar în biserică, iar în afara ei să ai un comportament îndoielnic. De asemenea, nu poți fi un învățător bun la clasă, iar după ore să ai o viață dezorganizată, nu poți fi polițist, primar, doctor etc. doar în timpul programului. Tinerii sunt chemați să fie serioși atât la locul de muncă, dar și în timpul liber, exigența și seriozitatea în concepția Sfântului Ioan Gură de Aur fiind stări de fapt permanente.

Vrednicul Ierarh susține educarea copiilor la vârstă fragedă, pentru că doar așa, aceștia vor păstra toată viața lor învățătura cea bună. El spune astfel: „Dacă în sufletul încă fraged se întipăresc învățături bune, nimeni nu le va putea șterge atunci când se vor face mari ca o întipărire, precum ceara. Îl ai încă tremurând înfricoșat și temător la orice alt lucru; să te folosești de începutul vieții lui spre ceea ce se cuvine”. În acest demers de formare a copiilor, părinții acestora au un rol important, de aceea Sfântul Ioan Gură de Aur afirmă că „pe părinte nu-l face părinte nașterea pruncului, ci osteneala pe care o depune ca să-l învețe pe prunc tot ceea ce

este bun și folositor pentru sufletul lui”. Pe lângă faptul că părinții trebuie să îl educe pe copil pentru a ajunge să poată trăi autonom din punct de vedere financiar și social, aceștia trebuie să se ocupe de copiii lor pentru a se îmbogăți din punct de vedere spiritual. În acest sens, trebuie să îi mustre, chiar să îi bată dacă trăiesc dezordonat, susține Sfântul Ioan Hrisostom. Însă astăzi, acest model de educație, în ceea ce privește violența, nu mai este tolerat de autorități, mai ales în țările nordice, de exemplu în Norvegia, unde Serviciul pentru Protecția Copilului este extrem de atent din acest punct de vedere. Violența asupra copiilor este incriminată drastic conform spuselor Ambasadorului României la Oslo, Adrian Davidoiu. Dar și la noi în țară pedepsele fizice sunt interzise prin Legea nr. 272/2004. Pentru asemenea opinii, astăzi Sfântul Hrisostom ar fi fost poate condamnat, însă în secolul al IV-lea, principiile erau altele. Totuși, trebuie să remarcăm faptul că și în Vechiul Testament găsim același stil de abordare în ceea ce privește educarea copiilor. Înțeleptul Solomon spune: „Cel ce cruță nuiaua își urăște fiul, dar cel care-l iubește îl muștră cu grijă” (Pilde 13, 24).

Un element important prin care toți Sfinții Părinți se fac remarcăți și devin modele educative pentru tineri este faptul că au fost

scriitori de excepție și cunoscători ai multor limbi, nu doar a celei materne. Astăzi, trebuie să recunoaștem că mulți dintre tineri, elevi, liceeni, studenți, și nu numai, au probleme în a-și cunoaște propria limbă. Stilul de scriere în mediul virtual, din păcate, s-a transferat și în mediul educațional, astfel că limba română a început să fie denaturată și să fie folosită greșit în masă. Observăm că foarte mulți tineri au probleme de exprimare chiar la vârsta majoratului, examenul de bacalaureat fiind un exemplu elocvent în acest sens. Limba română este stălcită nu doar de către tinerii elevi, ci și la nivel înalt, în administrație și în politică, fiind sugrumată chiar și de oameni de succes, care se pretind a fi modele pentru o categorie de tineri. Dintre părinții Bisericii care vorbeau mai multe limbi străine, îi amintim pe Fericitul Ieronim, care cunoștea limba greacă, pe lângă latina maternă, și pe Fericitul Augustin, care avea cunoștințe de limbă ebraică, aceștia, de asemenea, fiind un exemplu pentru noi toți. Însă Sfinții Părinți amintiți mai sus au împletit cultura și cunoașterea cu viața duhovnicească autentică, avansată, doar așa ajungând ca astăzi să se vorbească despre ei, în primul rând ca mari sfinți și apoi ca buni cunoscători ai teologiei, ca oameni de cultură.

Pr. Gabriel Caras

Inima, starea de jertfă a preotului

Inima omului nu se definește ca fiind pur și simplu numai organul cu această denumire, ci inima înseamnă mai ales interiorul omului (chiar și mintea omului ține de inima acestuia). Arhimandritul Sofronie de la Essex spunea: „Nevoitorul coboară în adâncurile inimii sale, la început în inima trupeză, și de acolo în acele profunzimi care nu mai sunt ale trupului. Își găsește *adâncul inimii*, atinge miezul metafizic, duhovnicesc, al ființei sale pe care, scrutându-l, vede că existența omenirii nu este ceva exterior sau străin ființei sale, ci e întru totul împletit cu propria sa ființă”. Totodată, marile Prooroc și Împărat David afirma: „Din adâncuri am strigat către Tine, Doamne! Doamne, auzi glasul meu” (Ps. 129, 1).

Pentru o inimă de preot nu există și nu poate exista ceva atât în parohia sa, cât și în lume, la care el să fie indiferent. Ceilalți oameni ar putea să treacă liniștiți și, totodată, nepăsători

față de probleme care îi zburcună pe cei din jurul lor. Pot foarte bine să închidă ochii, să își astupe urechile, să refuze grija și simțurile semenilor lor. Singurul însă care nu trebuie și nici nu poate niciodată să își întoarcă privirea, auzul și simțirea de la niciun suspin sau geamăt este preotul, care percepe și înregistrează tot ce mișcă și preocupă sufletul omenesc; el are aderență, are timp, are sentimente și dragoste pentru tot sufletul creștinesc, el cuprinde, înțelege și simte freacă-tuturor, el însuși este sensibil la problemele tuturor.

Inima unui preot este mai mare decât toate celelalte inimi laolaltă, pentru că ea le iubește și le cuprinde pe toate. În inima preotului sunt toate concepțiile, toate trebuințele, chiar și toate păcatele oamenilor, care nu sunt puține la număr. În cugetul și în inima persoanei consacrate trebuie să existe toate probleme morale care îi agită pe credincioșii lui, Biserica și întreaga omenire. Tot în inima unui preot se revarsă toată simțirea și gândurile oamenilor. El este chemat cu inima să cunoască și să tămăduiască tainele semenilor, pe care nu le poate cunoaște decât simțindu-le. Toate faptele omenesti se îndreaptă înspre inima preotului, toate se adună în ea ca într-un focar, toate se consideră și se lămuresc la lumina și la căldura ei, a celei mai mari și mai plină de dragoste inimi între oameni: inima slujitorului lui Dumnezeu.

Referitor la misiunea pastorației, la tot pasul se întâlnesc suferințe fizice și morale, lipsuri, griji și dureri, boală și păcate, flămânzi, goi, necredincioși, abătuți, rătați, pătimiși sau oameni plini de vicii. În astfel de situații este necesar ajutorul preotului. Toți cei care au nevoie de dragostea și de jert-

fa inimoasă a preotului trebuie asistați sufletește, ajutați, luminați și călăuziți. Sacerdotul are această specializare de a se ocupa de sufletul omenesc, un domeniu incontestabil în slujirea preoțească.

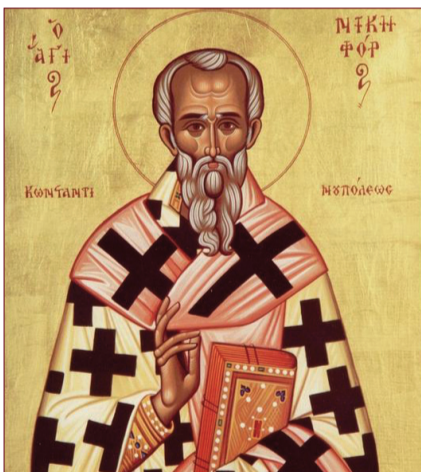
De două mii de ani, tot ce este frumos în lume, nobil, bun, divin și înălțor, este rezultatul activității celor ce slujesc la Altar și binevestesc Evanghelia lui Hristos. De aceea, Sfântul Efrem Sirul afirmă că dragostea și jertfa preotului este cea care schimbă lumea, luminează și conduce omenirea spre sfințenia lui Dumnezeu, alungă fărădelegea de pe pământ, sfărâmă puterea morții, frânge țaria infernului, învinge pe diavol, curăță ce este necurat, și sufletele căzute iarăși le primește în locașul ceresc.

Referitor la ideea de necesitate a Bisericii și a preotului relatăm pe scurt o istorioară duhovnicească: „Se zice că doi oameni călătoreau într-o barcă, pe un lac. Unul din ei, mai puțin credincios, a întrebat: «De ce voi, în Biserică voastră Ortodoxă, aveți nevoie de preot? Nu se poate și fără? Și de ce aveți nevoie și de Biserică? Nu se poate și fără?». Ortodoxul a răspuns: «Uite, noi doi suntem în barcă; ia coboară dumnea ta din barcă și du-te la mal». «Nu pot, a răspuns ispitorul, pentru că mă înec». «Așa e și cu Biserica, a spus ortodoxul. Cei care coboară din ea se înecă, își pierd sufletul. Sau să mai încercăm ceva. Ia să lăsăm cârma din mână, să vedem, o să ne mai ducă barca acolo unde vrem noi să ne ducă?». «N-o să ne mai ducă», a răspuns celălalt. «Adevărat, a confirmat ortodoxul liniștit. Așa e și cu Biserica: fără preot e fără cârmaci. Nu se poate Biserică fără preot».

Pr. Marinel Suotean

Patristica

Sfântul Ierarh Nichifor Mărturisitorul

noclasmul și s-a restabilit cultul sfințelor icoane. Nichifor a fost secretarul acestui sfânt sinod, având sarcina de a nota discuțiile purtate acolo și hotărârile finale ale sinodului.

După moartea Patriarhului Tarasie al Constantinopolului, nu a fost găsit nimeni mai demn să îi succedă decât Nichifor. Pentru a sublinia dreapta sa credință, în timpul consacării sale, el a ținut în mână o lucrare scrisă de el întru apărarea cultului icoanelor, iar după încheierea ceremoniei a pus acea lucrare în spatele altarului ca legământ pe care l-a făcut pentru a menține întotdeauna Sfânta Tradiție a Bisericii.

În următorii ani, o succesiune de evenimente au influențat profund viața politică și religioasă a Imperiului Roman de Răsărit: Împăratul Constantin al VI-lea a fost orbit (797), apoi Împărăteasa Irina a fost exilată (802), succesorul ei, Împăratul Nichifor I Genikos, a fost ucis în timpul luptelor cu bulgarii conduși de Hanul Krum (811), iar după scurta domnie a lui Mihail I Rangabe (811-813), pe tronul Imperiului Bizantin a ajuns Leon al V-lea Armeanul, în anul 813. Acesta din urmă era un adversar al cultului sfințelor icoane.

Împăratul Leon al V-lea Armeanul a început o campanie pentru a suprima cinstirea icoanelor și pentru a-l convinge pe Patriarhul Nichifor să probe îndepărtarea icoanelor din biserică. Dar Sfântul Nichifor nu s-a aplecat în fața pretențiilor imperiale. Prevăzând însă represaliile ce aveau să urmeze, împreună mai mulți episcopi și egumeni, își petreceau cea mai mare

parte a timpului în rugăciune. La scurt timp, Împăratul Leon, sprijinit de o parte din episcopii iconoclaști, l-a convocat pe Sfântul Nichifor la palat și i-a cerut în mod imperios să renege cultul icoanelor. Deoarece vrednicul ierarh a refuzat acest lucru, împăratul i-a cerut să se retragă de la conducerea Bisericii Ortodoxe a Constantinopolului, dar patriarhul a refuzat și această solicitare, spunând că nu își poate abandona credincioșii pe care îi păstorește.

Episcopii iconoclaști, la instigarea Împăratului Leon al V-lea, au adoptat o hotărâre de depunere a patriarhului. După mai multe încercări făcute în secret de a i se lua viața, Sfântul Nichifor a fost trimis de împărat în exil. Urmasul lui Leon al V-lea, Mihail al II-lea „Bălbăitul” (820-829), a favorizat, de asemenea, facțiunea iconoclastă, și a continuat să îl hărțuiască pe Patriarhul Nichifor, care a murit în exil, la 2 iunie 828, în Mănăstirea „Sfântul Teodor”.

Ulterior, la ordinul Sfintei și dreptcredincioasei împărătese Teodora a II-a (cea care a restabilit pentru a doua oară cultul icoanelor în Imperiul Roman de Răsărit), rămășițele pământești ale Sfântului Nichifor au fost aduse cu mare fast la Constantinopol și înhumate (13 martie 846). De la Sfântul Nichifor al Constantinopolului s-au păstrat trei scrieri în care combate erezia iconoclastă. Păznuirea sa în Biserică Ortodoxă se face în ziua de 2 iunie a fiecărui an.

Ioan Rămureanu, *Istoria Bisericească Universală. Manual pentru seminariile teologice*, București, EIBMBOR, 2004.

Actualitatea creștină

● Un rege african s-a convertit la Ortodoxie și a primit Taina Sfântului Botez, în Sfântul Munte Athos

În această perioadă, un rege african a călătorit la Sfântul Munte Athos pentru a fi botezat în sânul Sfintei Biserici Ortodoxe. Inițial, s-a raportat de către Uniunea Jurnaliștilor Ortodocși numai faptul că un rege african a fost botezat de către Ieromonahul Dionisie de la Mănăstirea Cutlumuș, primind numele creștin David.

Ulterior, regele a fost identificat ca Regele Tribal Tchiffi Zae Jean Gervais al căpeteniilor Krou din Coasta de Fildeș. Acesta este Secretar General Permanent al Forumului Regilor, Prinților, Șeicilor și Liderilor Tradiționali Africani, care potrivit site-ului *Afrika247*, a fost constituit în august 2008 în orașul Benghazi din Libia și își are sediul în aceeași țară, în localitatea Sirte.

Este, de asemenea, Prim Cancelar al Regatelor Africane Unite, o platformă non-politică de propagandă pentru dezvoltare socială care funcționează în sprijinul Președintelui și al Guvernului Național, al instituțiilor și oamenilor, pentru realizarea Planurilor de Dezvoltare Națională.

sursa: sfantulmunteathos.wordpress.com

Creștini, știți că... ?

● Munții sunt simbolul înălțării și desăvârșirii omului?

Atât Sfânta Scriptură, cât și Tradiția bisericească, au folosit adesea muntele ca pe o parabolă sau ca pe un simbol al supremației. Muntele încărcat de simboluri este punctul de întâlnire dintre cele două lumi: spirituală și materială, dintre cer și pământ. Cu o astfel de încărcătură găsim simbolul lui la toate marile civilizații, fiecare deținând propriul său munte sfânt. La evrei, vârful sacru era Sionul (elogiat în Ps. 2, 6); la samarinieni, era Muntele Garizim, locul lor de rugăciune; la greci, muntele sacru era, evident, Olimpul, templul lui Zeus; la creștini, astăzi, este Athosul și exemplele pot continua. De asemenea, simbolul muntelui îl întâlnim și în scrierile Sfinților Părinți și în cele ale scriitorilor bisericești, având o însemnătate deosebită.

Prin țaria și măreția lor, munții au trezit în sufletele oamenilor ecouri și sentimente de înălțare, de reculegere ori de adorare. În vechea Dacie, în munți se zideau altare și se aduceau zeilor jertfe, având conștiința că acolo sunt mai aproape de divinitate. La fel stau lucrurile și în planul mântuirii omului, unde în Sfânta Scriptură este foarte des întâlnit muntele, care a devenit simbol al înălțării, sfințirii și desăvârșirii spirituale. Pe Muntele Sinai, S-a arătat Dumnezeu lui Moise și i-a descoperit Legea: cele zece porunci (Ieș. cap. 20). Pe Munții Carmel și Horeb, Dumnezeu se descoperă profetului Ilie (III Reg. 17, 18). Pe Muntele Taborului, Mântuitorul S-a schimbat la Față, arătând ucenicilor „pe cât li se putea” slava și strălucirea dumnezeirii Sale. Pe Golgota, S-a adus jertfa de împăcare a omenirii cu Dumnezeu. Deși ca înălțime e doar o colină, în mintea și inima creștinilor, Golgota e culmea cea mai înaltă din lume. De pe Muntele Măslinilor, Domnul S-a înălțat la cer. Muntele Athos, numit „grădina Maicii Domnului”, reprezintă o adevărată culme duhovnicească, fiind poate cel mai important centru de trăire și dăruire lui Hristos de pe întreg pământul.

Mântuitorul însuși iubește în chip deosebit înălțimile munților. În liniștea acestora se retrage adeseori să se roage (Mt. 15, 29-31; Mc. 9, 2; In. 6, 1-14). Muntele Feriților este locul în care Domnul Hristos a rostit cea mai frumoasă predică, având cele mai multe învățături pentru noi (Mt. cap. 5, 6, 7). Aici, Mântuitorul proclamă legea iubirii universale. Chiar și Muntele Ispirii sau al Karantaniei are o semnificație aparte, fiind locul unde Mântuitorul a declarat război diavolului.

În Tradiția Bisericii și în cultul nostru creștin, muntele apare ca îndemn de înălțare sufletească: „La munți, suflete, să ne ridicăm, mergi acolo de unde vine ajutorul” (Antifon, glas 5) sau: „La munții legilor Tale m-ai înălțat, cu fapte bune, luminează-mă, Dumnezeule, ca să Te laud pe Tine” (Antifon, glas 1). Dacă în religii păgâne munții sunt priviți mai mult ca simbolizând măreția și trufia oamenilor, în iudaism, iar mai târziu în creștinism, aceștia reprezintă, așa cum am arătat, prezența și apropierea de Dumnezeu.

Pr. Ioan-Adrian Culda

Agenda pastoral-misionară a Înaltpreasfințitului Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei Mai 2018

Joi, 3 mai ❖ În Sala de conferințe a Hotelului Parc din Alba Iulia, a participat la Conferința cu tema „Prevenirea Abandonului Școlar: Angajament și Dăruire, Impact și Persistență”, rostind o alocuțiune.

Duminică, 6 mai ❖ A târnosit biserica având hramul „Sfântul Ierarh Nicolae” din parohia Cergău Mic, protopopiatul Blaj. După Sfânta Liturghie, a hirotesit *sachelar* pe părintele paroh Nicolae Puuleț și a acordat *Diplome de aleasă cinstire* binefăcătorilor sfântului locaș de închinare.

Luni, 7 mai ❖ În pavilionul special amenajat pe esplanada dintre Catedrala *Reîntregirii* și Catedrala romano-catolică din municipiul Alba Iulia, a participat la Gala Premiilor UNITER, ediția a XXVI-a.

Marti, 8 mai ❖ La Căminul bisericesc *Peregrinus* din municipiul Alba Iulia, a prezidat examenul pentru ocuparea posturilor de preot paroh la parohiile Târgu-Mureș V, Târnaveni III și Blaj „Sfânta Maria”.

Joi, 10 mai ❖ În Catedrala *Reîntregirii*, a săvârșit Dumnezeiasca Liturghie împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului. La sfârșitul slujbei, celor 1000 de pelerini veniți din țara Moldovei le-a adresat un cuvânt de învățătură, în care a subliniat rolul important pe care îl are cetatea Alba Iuliei în istoria poporului român.

Vineri, 11 mai ❖ La Casa memorială „Lucian Blaga” din Lancrăm, județul Alba, a luat parte la deschiderea oficială a Festivalului Internațional „Lucian Blaga” și a rostit o alocuțiune, în cadrul căreia a evocat activitatea și personalitatea marelui filosof. De asemenea, la mormântul poetului din curtea bisericii, a oficiat slujba Parastasului.

Sâmbătă, 12 mai ❖ În municipiul Blaj, a participat la inaugurarea solemnă a Palatului Cultural și a asistat la concertul extraordinar susținut de orchestra „Camerata Regală”, în prezența domnului Klaus W. Johannis, președintele României.

Duminică, 13 mai ❖ La Mănăstirea „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir” de la Dumbrava, protopopiatul Aiud, a oficiat slujba de târnosire a bisericii celei mari și a liturghisit în sobor arhieresc, condus de către Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului. La finalul Sfintei Liturghii, părintelui arhimandrit Vasile Crișan, duhovnicul obștii de maici, i-a acordat *Diplomă de vrednicie* și *Crucea arhiepiscopală*, iar maicii starețe Mina Cerceș și binefăcătorilor sfântului locaș de închinare le-a oferit *Diplome de aleasă cinstire*. Seara, în Catedrala arhiepiscopală, a primit vizita membrilor Institutului româno-german de teologie, știință, cultură și dialog „Ex fide lux”, însoțiți de pastorul dr. Jürgen Henkel.

Luni, 14 mai ❖ În paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, a oficiat slujba de *Te-Deum*, după care, în Aula „Dumitru Stăniloae”, a luat parte la lucrările Simpozionului Internațional „Centenarul Unirii românilor și Europa de astăzi. Religie și geopolitică”, rostind un cuvânt de deschidere. De asemenea, în Sala de conferințe a Căminului bisericesc *Peregrinus*, a prezidat ședința de constituire a Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Alba Iuliei.

Marti, 15 mai ❖ În Aula „Dumitru Stăniloae” a Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, a participat la ceremonia solemnă a acordării titlului de *Doctor Honoris Causa* doamnei acad. Ana Blandiana, personalitate marcantă a culturii române, și a rostit cuvântul de *Laudatio*.

Miercuri, 16 mai ❖ La Centrul eparhial, a primit vizita domnului Michael

Goheen, director la *Missional Training College* din Phoenix (SUA) și profesor de misiologie la *Trinity College* din Bristol (UK).

Joi, 17 mai – Înălțarea Domnului ❖ A oficiat Sfânta Liturghie în biserica „Înălțarea Domnului” – *Catedrala mare* din municipiul Târgu-Mureș, urmată de slujba Parastasului pentru toți eroii neamului românesc. De asemenea, a instalat pe noul preot paroh, părintele Olimpiu Zăhan, protopop al Protopopiatului Ortodox Român Târgu-Mureș.

Vineri, 18 mai ❖ La Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, a prezidat comisia de examen pentru obținerea Atestatului teologic, susținut de către elevii seminarului ai clasei a XII-a, și comisia examenului de admitere la specializarea *Teologie pastorală*, pentru absolvenții școlilor gimnaziale.

Sâmbătă, 19 mai ❖ În cetatea medievală de la Călnic, județul Alba, a participat la dezvelirea unei plăci comemorative, dedicate sașilor din România care au susținut și au salutat cu entuziasm înfăptuirea Marii Uniri din 1918.

Duminică, 20 mai ❖ În Catedrala arhiepiscopală din Alba Iulia, a celebrat Dumnezeiasca Liturghie, în cadrul căreia a hirotonit diacon pe tânărul Alin Lazăr.

Luni, 21 mai ❖ A săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Sfinții Împărați Constantin și Elena” de la Aftiea, protopopiatul Sebeș, care în această zi și-a sărbătorit hramul. În cadrul slujbei, a hirotonit diacon pe tânărul Dorin Ursu, iar pe diaconul Alin Lazăr l-a hirotonit preot pe seama parohiei Lunca Ampoiței, protopopiatul Alba Iulia.

Marti, 22 mai ❖ În paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă, a oficiat slujba de *Te-Deum*, după care, în Aula „Dumitru Stăniloae”, a participat la Cursul festiv al studenților absolvenți, promoția 2018.

Joi, 24 mai ❖ În Sala Sinodală a Reședinței Patriarhale, a participat la ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Duminică, 27 mai – Pogorârea Sfântului Dub ❖ În Catedrala *Reîntregirii* din Alba Iulia, a celebrat Dumnezeiasca Liturghie, în cadrul căreia, pe diaconul Dorin Ursu l-a hirotonit preot pe seama parohiei Presaca Ampoiului, protopopiatul Alba Iulia. De asemenea, a oficiat slujba *Vecerniei plecării genunchilor*.

Luni, 28 mai – Sfânta Treime ❖ A săvârșit Sfânta Liturghie în parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” Mihalț I, protopopiatul Blaj. În cadrul slujbei a hirotonit diacon pe tânărul Valentin Mateiu.

Marti, 29 mai ❖ În Catedrala arhiepiscopală din Alba Iulia, a oficiat slujba Parastasului pentru profesorii și studenții promoției 1974 a Facultății de Teologie Ortodoxă din Sibiu.

Miercuri, 30 mai ❖ A săvârșit Sfânta Liturghie în parohia „Pogorârea Duhului Sfânt” - *Platoul Romanilor* din Alba Iulia, în cadrul căreia, pe diaconul Valentin Mateiu l-a hirotonit preot pe seama parohiei Geomal, protopopiatul Aiud.

Joi, 31 mai ❖ În paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, a oficiat slujba de *Te-Deum*, cu ocazia revederii absolvenților promoției 2008. De asemenea, la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, a săvârșit slujba de *Te-Deum*, după care a participat la festivitatea de absolvire a elevilor din clasele a XII-a.

A consemnat
Eugen Bărăian

●● Evenimente

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Irineu a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Toți Sfinții” de la Cașva, protopopiatul Reghin

În prima duminică după Rusalii, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a liturghisit la Mănăstirea Cașva, protopopiatul Reghin, care, în această zi, și-a sărbătorit hramul. În cadrul slujbei, l-a hirotonit diacon pe tânărul Antoniu Rusu. Obștea de maici este condusă de către maica stareță Neonila Antonoiu, avându-l ca duhovnic pe Părintele Protosinghel Ilie Pop.

Acest așezământ călugăresc s-a reînființat în data de 6 iunie 1995, pe vechea vatră monahală din secolul al XV-lea, de care se leagă numele Sfântului Simeon Ieroschimonahul.

Acesta s-a refugiat aici de la Mănăstirea Pângărați, împreună cu ucenicii săi, după ce Ștefan cel Mare și Sfânt a pierdut bătălia de la Războieni.

Adresându-se pelerinilor adunați în număr mare, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop i-a îndemnat astfel: „Viața are un sens. Destinul omului este etern. Scopul primordial al vieții noastre este să-L cunoaștem, să-L iubim și să-L slujim pe Dumnezeu. Toate acestea ne aduc mântuirea sufletului, ținta supremă a existenței umane”.

Pr. Petrișor Muntean

Arhipăstorul Alba Iuliei a oficiat Dumnezeiasca Liturghie în biserica din parohia Pianu de Jos, protopopiatul Sebeș

În ziua de 17 iunie, Înaltpreasfințitul Irineu, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a celebrat Sfânta Liturghie în biserica „Adormirea Maicii Domnului” din localitatea Pianu de Jos, protopopiatul Sebeș. În

cadrul slujbei, la momentul rânduit, tânărul Mihai Ciaciru a fost hirotonit diacon.

Cel mai vechi indiciu, păstrat până în zilele noastre, cu privire la vechimea sfântului lăcaș, îl constituie inscripția gravată pe clopotul mic

al acestuia: *Gloria in excelsis Deo, anno 1717*. Primul Antimis găsit aici este din anul 1762, din timpul Episcopului Dionisie Novacovici, însă tradiția locală merge până în secolul al XIV-lea.

Prezența Ierarhului în mijlocul comunității parohiale a fost un prilej de mare bucurie duhovnicească și de zidire sufletească. După terminarea slujbei, părintele paroh Mircea Rusu a primit *Diplomă de vrednicie*, iar acele care s-au implicat în restaurarea bisericii li s-au acordat *Diplome de aleasă cinstire*.

Pr. Petrișor Muntean

Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a liturghisit la Mănăstirea „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din Alba Iulia

Duminică, 24 iunie, Întâistătătorul Arhiepiscopiei Alba Iuliei, înconjurat de un impresionant sobor de preoți și diaconi, a slujit Dumnezeiasca Liturghie la Mănăstirea „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din municipiul Alba Iulia, cu ocazia hramului. Aici stărește părintele protosinghel Ioan Cojanu. În timpul slujbei, diaconul Mihai Ciaciru a fost hirotonit preot pe seama parohiei Bahnea, protopopiatul Târnaveni. Cei prezenți au înțeles că prin rugăciune, inima omului se află într-o stare prielnică primirii harului și binecuvântării lui Dumnezeu.

În 1990 a fost luată hotărârea ca viața spirituală a acestui așezământ monahal să fie refăcută, pe un nou amplasament, având statut de mănăstire. Biserica de lemn a fost mutată în locul numit „Valea Popii”, situat la poalele vârfului Mamut, cel mai înalt deal care străjuiește ceta-

tea Alba Iulia. În prezent, se află în construcție o biserică de zid mult mai încăpătoare. Deși obștea este mică, slujbele liturgice se desfășoară după toată pravila vieții monahale, săvârșindu-se zilnic cele șapte Laude și Sfânta Liturghie.

Pr. Petrișor Muntean

REDACȚIA „CREDINȚA STRĂBUNĂ”

Președinte: Înaltpreasfințitul Părinte IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei;
Redactor șef: Pr. Oliviu Botoi;
Redactori: Pr. Nicolae Aloman; Andrei Motora;
Colaboratori: Pr. Petrișor Muntean, Arhid. Rafael Orzeiu, Pr. Ioșif Zoica;

ISSN 1222-2313

Abonamentele se fac la orice Oficiu Poștal din țară sau direct prin mandat poștal pe adresa: ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ALBA IULIA, str. Mihai Viteazul, nr. 16, specificând pe verso: abonament „CREDINȚA STRĂBUNĂ” pe 2018 și adresa completă sau prin e-mail: editurareintregirea@gmail.com
Prețul unui abonament pe un an este de 20 lei + taxele poștale în valoare de 4 lei.

Tiparul executat la
TIPOGRAFIA ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
ALBA IULIA
Concepție grafică și tehnoredactare
Pr. Nicolae Aloman